

Türk parasını koruma kanunu

Ankara, 9 (Hususi) — Türk parasının kıymetini koruma kanununun müddeti önümüzdeki günlerde bitiyor. Yeni bir lâyiha ile bu müddet uzatılacaktır.

Radyo gazetesi

— İKİNCİ SAYFAMIZDA —

VAKİT

HERYERDE 3 KURUŞ

Bugün

6

Sayfa

SALI 10 İ. KANUN 1940

YIL: 24 * SAYI: 8232

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telefon: VAKİT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

İtalyada birbirini takip eden istifalar

Yazan: ASIM US

Arnavutluk cephesinde askeri vaziyeti ıslaha memur olan mareşal Badoglio'nun istifası tahmin edildiği gibi tek başına bir hâdise olarak kalmadı. Bu hâdiseyi on iki ada umumi valisi ve Adalar denizindeki İtalyan kuvvetlerinin kumandanı general Vecchi'nin istifası takip etti. Ondan sonra da İtalyanın deniz genel kurmayı başkanı general Domeniko Kavanyari çekildi. Mareşal Badoglio Habeşistan harbinin zafere götüren kudretli bir kumandan olduğu gibi general Vecchi de Trablusgarp muharebesinde ve umumi harpte temeyyüz ettikten sonra İspanya dahil harbi esnasında da İtalyadan giden yardım kuvvetlerini idare etmiş bir şahsiyet olarak İtalyan ordusunun en kıymetli erkânından biridir. Bu itibarla iki istifa hâdisesi arasında bir münasebet bulunduğunu ve ikinci istifanın birinciyi ihmal ettiğine hükümlenabilir.

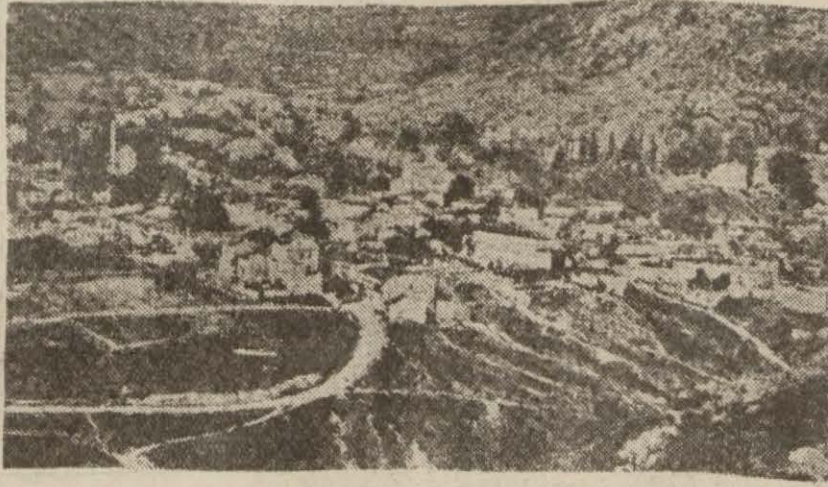
Malumdur ki on iki adanın İngiliz ablukası altındaki vaziyeti fevkalâde sıkışmıştır. Bir tek yumurtanın fiyatı kırk kuruşa kadar çıkmıştır. Diğer her türlü gıda maddelerinin fiyatlarında aynı nisbette yükseliş vardır. O kadar ki son zamanlarda şimdi istifa eden general Vecchi'nin komşu bir memlekette hiç olmazsa Rodos hastanesinde yatan hastalar için bir miktar yiyecek istediği bile işidilmiştir. Bundan harp içinde yarmadada kendi yiyecek ihtiyacını nasıl temin edeceğini bilemeyen İtalyanın on iki adayı kendi haline bırakmış olduğu açıkça anlaşılıyor.

On iki adada hem umumi vali, hem de askeri kumandan vazifesini deruhte etmiş olan general Vecchi'nin maruz bulunduğu bütün bu zorluklar İtalyanların Akdenize hâkim bulduklarını iddia edip durdukları bir zamanda görülmüyordu. Son zamanlarda ise bu noktadan vaziyette yeni bir değişiklik olmuş: (11) İkincilerinin de İngiliz deniz tayyarelerinin Taranto müstahkem mevkiine yaptıkları taarruzlar ve üç büyük saffiharp gemisinin hasara uğramasından sonra İtalyan donanması artık bu limanda emniyet ile oturamayacağı anlamış ve Tarantodan kalkarak Sardunya adasında Kağiyari limanına iltica etmiştir; yani İtalyan donanması Adalar denizinde İngiliz harp gemileri tarafından mahsur bir hale gelmiş olan on iki adadan biraz daha uzaklaşmıştır. İşte Arnavutlukta İtalyan mağlubiyetini durdurmak imkânını göremediği için genel kurmay başkanlığından çekilen mareşal Badogliodan sonra on iki ada umumi valisi ve kumandanı general Vecchi de vazifesinden istifa ederek adada maruz bulunduğu müşkül vaziyetin mukadder âkabetinin mesuliyetinden kendini kurtarmak istemiş olsa gerektir. Yine aynı sebeplerle general Dominiko Kavanyari'nin vazifesinden çekilmiş olması hatıra gelir.

Fakat hâdiseler o şekilde inkisaf ediyor ki dün mareşal Badogliodan, bugün on iki ada kumandanı general Vecchi'den gelen istifa yarın Afrika'da Mısırı fethetmeğe memur edilen ve aylardan beri Sedi Barranide bekleyen Mareşal Graziani'den de gelebilir; çünkü Akdenizde hareket serbestisini kaybeden İtalyan donanması İtalya ile Trablusgarp arasındaki münakalatı himaye edemeyince Graziani ordusunun İleri giderek Mısırı zaptetmesi değil, geri dönerek Libyayı muhafaza etmesi bile zorlaşır.

Harp sahalarında askeri vaziyet böyle bir manzara arz ederken mareşal Badoglio'nun istifa etmesi, istifasının de Mussolini yerine İtalyan kralına gönderilmesi, İtalyan kralının bu istifa hâdisesini bir hafta gizlediği halde nihayet İtalya meclisince İtalyanın en kritik bir devre girdiğini göstermektedir. Mussolini'nin tayin etmesi yeni kumandanlarını İtalyayı muhafaza edebilecekleri kumandanları bulmaktan kurtulmaları muhtemeldir.

İki çok zaman beklemeyeceğiz.

Yunanlıların evvelki gün zaptettikleri Delvino kasabası

İtalyanlardan iktinam edilen silâhlar

Millet Meclisi toplandı

Devlet konservatuarı temsilcileri giriş ücretine tâbi tutuldu

Ankara, 9 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltay başkanlığında toplanarak, devlet memurları ayınlıklarının tevhit ve teadülüne ait kanunun muvakkat altıncı maddesindeki malyet memuru tâbirinin tefsiri, rine ait mazbataları ve 1940 mall yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daireler bütçelerinde değişiklik yapılmasına ait kanun lâyihası ile devlet kimini mütedavil sermayesi hakkındaki kanuna ek kanun lâyihasını müzakere ve kabul etmiştir.

Askeri memurlar kanunun dördüncü maddesinin tâdiline, devlet memurları ayınlıklarının tevhit ve teadülüne ait kanuna bağlı bir numarah cetveli, lin aMarif Vekâleti kısmında tashi, hat yapılmasına ait kanun lâyihaları ile Ankara'da tıp fakültesi tesisine müteallik kanuna ek lâyihamın da i-

iki randevu evi basıldı

Kadınlardan biri kuyudan çıkarıldı

Ahlâk zabıtası pazar gecesi yeni bazı gizli randevu evleri daha basmıştır. Bunlar sırasıyla şunlardır: Beyoğlunda Sakı sokağında 22 numarada oturan ve randevu evi olarak tanınan Dimitriyi Herakliyanın yeniden randevuculuğa başladığı haber alınmış ve evvelki gece evi basılarak bir çok genç kadımla erkek münasebetsiz vaziyetlerde yakalanmıştır.

Evde yapılan aramada, evin alt katındaki bir kuyunun kapağı kaldırılmış ve burada da yarı çıplak halde bir genç kadım yakalanmıştır.

Kadım fuhuş hayatına yeni başladığını ve buraya Herakliyan tarafından alelacele saklandığını söylemiştir. Diğer basılan randevu evi de Taksimde Lâmartin caddesinde Ayda apartmanındadır. Apartmanın bir dairesinde terzilik yapan Despina ile Marikanın, aynı zamanda randevuculuk da yaptığı tesbit olunmuş ve ev dün gece basılmıştır. Her iki randevu evinde bulunan kadımlar muayeneye sevk edilmiş ve evler mühürlenmiştir.

İkinci müzakerelerini yaparak kabul etmiştir. Meclis bugünkü toplantısında hava taarruzlarına karşı koruma kanunu, na ek kanun lâyihasını talep üzerine bütçe emcümline vermiş ve devlet konservatuarı ve Riyaseticümhur Filârmonik orkestrası tarafından ve, rilecek temsil ve konserlerin giriş ücretine tâbi tutulması hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresini yapmıştır. (Devamı 2 incede)

Türk - İngiliz ticaret anlaşması Nevyorkta büyük bir tesir yaptı

İngilizce Times gazetesi yazıyor:

Türkler kara gün dostu olduklarını isbat ettiler

Nevyork, 9 (A.A.) — Türk - İngiliz ticaret anlaşması Nevyorkta büyük bir tesir yapmıştır. Nevyork Times gazetesi bu anlaşmanın, Büyük Britanyanın kıta üzerinde iktisadi taarruza yeniden geçtiğini ifade ettiğini kaydetmektedir. Gazete bu hususta şunları yazmaktadır: (Devamı 2 incede)

NOTLAR:

Halkın münevvere inanması lâzımdır

Kıymetli operatör... bir gencin, her nedense beynine sapladığı bir kursunu çıkarma ameliyatını henüz bitirmişti. İstirahat odasında arkadaşları, bu güç işdeki muvaffakiyetini tebrik ederlerken içeriye ak sakalı bir ihtiyar girdi. Doktora: — Efendim, dedi, bizim kız almaya geldim. — Neden? — Anası razı olmuyor da ondan. — Niçin razı olmuyor, canım?

Yunan kıtaları Elbasan yolunda

İki İtalyan alayı mukavemete çalışıyor Amerika Yunanistana 25 seyyar hastahane hediye etti

Atina, 9 (A.A.) — Yunan ordularının başkumandanlığının sekiz ilkinanun (Devamı 4 incede)

Ekmeğin Bu sabahattan itibaren 13 kuruş 30 para

Cuma gününden sonra da 14,5 kuruşa satılacak

Fiyat murakabe komisyonu dün öğleden evvel ve öğleden sonra olmak üzere iki defa toplanmıştır. (Devamı 4 incede)

Edirne'de nehirler yine taşıyor

Suların yükselmesi devam ediyor

Edirne, 9 (Hususi muhabirimizden) — Dün öğledenberi hiç ara vermeksizin yağın şiddetli yağmurlar ve Balkanlarda eriyen yarırlar yüzünden Edirne'den geçen nehirler yine taşıyor. Suların yavaş yavaş devam eden yükselmesi gece yarısından sonra hızlanmış, ve Tunca 4,62, Meriç ve Arda 4,60 metreyi bulmuştur. Umumi müfettiş Kazım Dirik sabah erkenden kenar mahalleleri dolamaya başlamış, icap eden emirleri vermiştir. Yağmur ve yükselme devam ediyor. Bütün tedbirler alınmış bir vaziyettedir.

GECE YARISINDAN SONRA YAĞMUR ŞİDDETİNİ KAYBETTİ

Edirne, 9 (Hususi muhabirimizden sabaha karşı) — Tunca 4,80 metreye çıktı ve sular Edirne'nin kenar mahallelerini kısman istilâ etti. Ancak yağmur gece yarısından sonra şiddetini kaybetmiş olduğundan suların daha fazla yükselmeyeceği ümit ediliyor. Bosna köyü seddi son zamanda biraz daha takviye edildiğinden köye bu sefer bir zarar gelmemiştir.

Dört muhtekir adliyeye veriliyor

"Burada pil yoktur,, levhasını asanların dükkânları ansızın basılacak

Fiyat murakabe komisyonunu toplantıda

Fiyat murakabe komisyonu dün toplandı bazı ihtikâr hareketlerini tetkik etmiştir. Siyah

kâğıt satışlarında, ihtikâr yapan iki seyyar satıcı, bir makaracı ve bir cep fenerci hakkındaki şikâyetleri haklı bulmuş, bunların adliye verilmesine karar verilmiştir. Kapılarında "Burada pil yoktur" levhasını astıkları halde pil satışı yapanlar hakkında da sıkı takibata girişilecek, bunların dükkânları ansızın basılacaktır.

Ruzvelt Martinek adasını ziyaret etti

Ruzvelt İngiltereden kiralanan deniz üssünü de gördü (Yazısı 4 incede)

Teneke kaplarla satılan

Benzin ve petrol fiyatları arttı

Yeni fiyat bu sabahattan müteber (Yazısı 5 incede)

Newyork Taymis gazetesine göre

Almanya Yiyecek maddeleri vermek için İtalyayı tazyik ediyor

İstihsalâtın artırılması için bir proje teklif edilmiş (Yazısı 4 incede)

Günlerin peşinden: Kabahat kimde?

Bir müddet evvel Mussolini Venedik sarayında faşist partisi erkânına hitaben söylediği nutukta Epirde arazi vaziyetinin yıldırım harbi yapmağa müsait olmadığını söylerken: "Harita üzerinde flâmalarla strateji yapanlar böyle bir iddiada bulunmakla yanlışlardır,, demişti. Fakat İtalyan Başvekilinin bu yolda ifade ettiği tarzın kime ait olduğu o vakit anlaşılacaktır.

Bu defa İtalyan kumandanlıklarında yapılan değişiklikler arasında akseden haberler bu müphem noktanın da aydınlanmasına hizmet etmiştir. Rivayete göre mareşal Badoglio ile general Soddudan evvel Arnavutlukta İtalyan kuvvetlerine kumanda eden general Visconti Prasca meğir İtalyada "yıldırım harbi mütehasıssı,, ol maktâ maruf imiş. Yunanistanın bir hafta içinde istilâ olunabileceği kanaatinde olduğu için kumandanlık vazifesi kendisine verilmiş. Fakat iddiasını fillen isbat edemeyince azl olunmuş. Mussolini harita üzerinde flâmalarla strateji yapanlar demekle bu hâdiseyi ifade etmek istemiştir.

Fakat Visconti Prasca harp hareketlerinin inkisafını İleri sürerek kendini müdafaa edebilir: "Ben yıldırım harbi yapamadım; halbuki benden sonra kumandayı alan generaller ve mareşaller alelade harbi bile beceremediler! C halde kabahat bende midir?,, di yebilir. Hasan Kumcuay

Radyo Gazetesi

Amerika İktisaden harbe girmiş bulunuyor

Bu akşamki görünüşüyle siyaset dünyasının vaziyeti şudur:

Dün ve bugün İtalyadan gelen haberler mareşal Badoglio'nun istifasını İtalyada hiç de iyi bir tesir yapmamış olduğunu göstermektedir.

Roma bu haberi verirken Mareşalin 69 yaşında olduğu için çekildiğini bildirmişti, Mareşal Badoglio'nun bu istifasını Oniki ada umumi valisi ve İtalyan deniz erkânharbiye reisi amiral Dominoko Kavanyari'nin istifaları takip etti.

Bu istifalar hakkında yapılan tefsirler üç kısma ayrılıyor:

1) İstifalar askerlerle İtalyan faşist partisi arasındaki anlaşamamazlıktan ileriye gelmiştir. (Bu sebep üzerinde iki gün evvel durmuşuk.) İngiliz ve Amerikan mahafili bu görüşü takviye için bir çok delillerden bahsetmektedirler.

2) Mussolini askerî harekâtın idaresinden memnun olmadığı için kumandanları azletmiştir. Bu bir İtalyan izahıdır.

3) Almanya kumandanın birleşmesini istemiyor, yani bu şekilde İtalyan kumandanının da Alman idaresi altına geçmesi istenmiştir. Mareşal Badoglio buna taraftar olmadığı için çekilmiştir.

Bu tefsirlerden üçüncüsünün doğru olup olmadığı bir kaç güne kadar anlaşılacaktır.

Bu tefsirlerden hangisi doğru olursa olsun, muhakkak olan bu istifaların İtalyanın mağlubiyetle alakadar olduğunu, Oniki ada umumi valisi adalarını artık mukavemet edemeyeceklerini gördüğü ve İngilizlere teslim olmak mukadder bulunduğu için istifa etmiştir.

Vali bir müddet evvel Oniki adada tıfıfe çukmuş ve her şeyin kırı olduğunu görmüştür. Çünkü Oniki adada stok harbin kısa süreceği hesaplanarak hazırlanmıştır. Halbuki harp uzayınca ada halkının stokları askere verilmiş ve esasen İtalyan idaresinden memnun olmayan ada halkı İtalyan askerleri aleyhine dönmüştür.

Alman politikası sükun devresinde

İtalya, Yunanistan ve dahil vaziyeti ile meşgulken Alman politikası faaliyeti bir sükunet devresine girmiş bulunuyor. Halbuki geçen ay Almanya'da büyük politikası faaliyeti görülmüş, bir çok beşvekiller, nazırlar Berlini ziyaret etmişlerdir. Bugün bu faaliyet durmuştur. Fakat buna karşılık olmak üzere son günlerde Almanların İngiltereye karşı denizati ve hava muharebesi eskisi gibi şiddetlenmeye başlamıştır.

Bu faaliyetin İngiliz ticaret gemilerine büyük zararlar verdiği İngilizler tarafından da söylenmekte ise de bunun büyük bir tehlike olmadığı da ilave edilmektedir. Denizaltılardan maada büyük

Alman gemileri cenubi Amerika sularına gönderilmiştir. Bunlar Graf Von Spe gibi İngiliz ticaret gemilerine musallat olmaktadır. Buna mukabil bu korsan gemilerle mücadele için büyük İngiliz harp gemileri de cenubi Amerika sularında gönderilmiştir. Bir naenaleyh bu deniz ve hava hareketlerinde bir yenilik yoktur.

Almanların bu taarruzları şiddetlendirmelerine sebep, İtalya üzerindeki İngiliz tazyikini hafifletmek için olsa gerektir. İngilizler mihrin bu zayıf kolunu harp dışına atmak için bu fırsattan istifadeye bakmaktadırlar.

İngiltereye Amerikan yardımı

Amerikanın İngiltereye yardımı meselesi yeni bir safhaya girmiştir. Şimdi hukuki bir kaide ve kanunun İngiltereye yardımı manı olmayacağı esası kabul edilmiştir. Mali sebeplerden dolayı İngilterenin hiç bir şeyden mahrum edilmemesi esası da kabul olunmuştur.

Mali vaziyetin halli için bugünlerde muhtelif projeler ortaya atılmaktadır.

Bunlardan biri Amerikadan alınan malların muayyen bir zamanda istihsal olunan İngiliz altını ile ödenmesi şeklindedir. İkinci bir şekil paranın İngiltereye hediye olarak verilmesi şeklindedir.

Bu projeye taraftar olanlar İngilterenin harbi Amerikanın müdafaası için yapmakta olduğuna inanırlardır.

Diğer bir şekil de İngiliz sanayi şirketlerinin esham ve tahvilatları satın alarak İngiltereye para temini meselesidir. Bütün bu projeler kısaca Amerika Birleşik Devletlerinin iktisadi bakımdan harbe girmiş olduğunu ifade etmektedir.

Yunan - İtalyan harbi

Yunan İtalyan harekâtına gelince: Ergiri şehri de nihayet kahrman Yunan askerlerinin süngüsüne mukavemet edemiyerek dün saat 13 de teslim olmuştur.

Bu şehir mutazarrız on birinci İtalyan ordusunun silâh, cephane, yiyecek, malzeme ve saire ihtiyaçlarını temin eden en büyük bir ambarıdır. En büyük İtalyan kuvvetleri tarafından müdafa edilmiş Yunan şehrin süngü kuvvetiyle zaptolunması Yunan ordusunun ne kadar kahrmanca harp ettiğini açıkça göstermektedir.

Cephelerdeki harekâta gelince: Şimalde Yunan kıtaları Elbasan yolunda İskombi nehrine varmışlardır. Yunan kuvvetlerinin diğer bir kolu da Devol vâdisinde ilerliyerek Verlet suyunun garkındaki mühim tepeleri işgal etmişlerdir.

Cephehin merkezinde Yunanlılar Viovala'nın batısına geçmişlerdir. Bu şekilde Yunan kıtaları Berat şehri cennuptan da tehdit etmeye başlamışlardır. Ergiriyi zapt etmiş olan Yunan kuvvetleri Tepedelen yirmi kilometreye kadar yaklaşmışlardır. İki üç güne kadar Tepedelen önünde ciddi bir muharebe beklenmektedir. Fakat büyük

İstanbullular Hava Kurumuna altı ayda 250.000 lira verdiler

Nakil vasıtalarına Hava Kurumu zammı

Bu husustaki kanun yakında Meclisten çıkacak

Nakil vasıtalarına yeni yapılmış kararlarla on para hava kurumu zammının tetkikati ikmal edilmiştir.

Yakında bu kanun meclisten çıkacaktır. Yeni zam vapur, tramvay ve banliyö trenlerinde tatbik edilecektir.

Bu zammın kuruma temin edeceği hasılat yılda 250 bin lira kadardır. Kanunun tatbikine başlanır başlanmaz 50 bin lira avans alarak Takasimde yapılmış düşüncülerin parşüt kulesinin inşasına verilecektir.

Tramvaylarda aktarmalı bilet meselesi

Tramvay ve tünel yolcularına kolaylık olmak üzere tünel ve tramvay için müşterek aktarmalı biletlerin ihdas edilmesi ne karar verilmiş ve bu hususta hazırlıklara başlanmıştır.

Biletler ihdas edildikten sonra tramvay yolcuları bu çeşit biletle hem tramvay ve hem de tünelle seyahat edebileceklerdir.

Bu biletlerin kısa bir zamanda çıkması hususunda tetkiklere devam edilmektedir.

muharebenin Berat - Elbasan ve Timorija dağları istikametinde yapılmış çok muhtemeldir. Neticeyi bu harpler tayin edecektir.

Altmış günlük harp sonunda Görice ve Ergirinin zaptından sonra Yunanlılar Arnavutlukta mevcut altı tayyare meydanından üç tane sini ellerine geçirmiş bulunmaktadırlar. Alman haberlere göre Göricedeki meydanlardan birinde her türlü havada uçuş ve iniş tesisi mevcuttur.

Bugüne kadar Milano ve Torino gibi şimali İtalya şehirleri İngiliz hava kuvvetleri tarafından, Napoli, Toranto, Brendizi gibi cenup şehir ve köyleri de Yunan hava kuvvetleri tarafından bombardıman edilmekte idi. Adriyatik denizinin sonundaki Triyeste de Polo gibi mühim limanlar taarruzdan masun kalmıştı.

Halbuki şimdi bu şehirlerde İngiliz bombardıman tayyarelerinin müessir ateş mevzileri içine girmiş bulunuyorlar. Artık İngilterenin bombardıman edemeyeceği İtalyan şehri kalmamış demektir.

65.000 lirasını manifaturacılar teberru etti

Türk Hava Kurumuna İstanbulluların yardımı gittikçe kalmaktadır. Türk Hava Kurumunun mayıs ayında Ankarada yaptığı kongrede başvekilimiz bir nutuk söyleyerek vatandaşları Hava Kurumuna yardımına davet etmişti. Bu yardımın bir memleket davası olduğunu pek iyi takdir eden bütün vatandaşlar ellerinden gelen teberruları yapmaktadırlar.

Mayısınberi İstanbul halkı Hava Kurumuna 250 bin liradan fazla teberruda bulunmuştur. Bunun 65 bin lirası manifaturacılar, 62 bin lirası kahveciler tarafından teberru edilmiştir.

Isak Roditi ve Mois Kohen 2000, Leon Fintz 1500, Karabet K. Panuk ve oğlu 1250, Miğirdiç Daniel Tahtaburumyan kardeşler 1250, Samuel Sisa 750, Sait Gözümlü S. Naser 500, Muhtar ve Selman Yenil 500, Kâzım Nami Erdöle 500, Fahri Gürani mahdumları 375, Mustafa Bilâl 300, Aleksandr Pirioglu 150, Salih Tokath 125, Mustafa Ataoğlu 100, Moiz Anan 100, Feyzi Nasır Halefi 50, Lütfik Ecidyan 25, Ali Rıza Canbulat 25, Dikran Çiberyan 15, Şobert Taranto 10.

Bir çocuk mangala düşerek yandı

Beykozda oturan Hüseyin adında beş yaşında bir çocuk, dün evindeki yer mangalına düşerek yanmış, baygın bir halde Şişli çocuk hastahanesine kaldırılmıştır.

Ancak yaraları tehlikeli olan yavru kurtulamyarak ölmüş, cesedi adliye doktoru Enver Karan tarafından muayenesini müteakip gömülmüştür.

Nazire :

Ne demeli ?

(Ansiklopedi) türkçeye bu heyletle girmiş bir kelimedir. Bunu daha bir hece artırarak (Ansiklopediya) suretine sokmak için sebep yoktur. (Psikoloji) yerine (Psikolociya) kullanılmakta da böyle. Evvelce böyle diyen ve yazanlar da olmuşken onların istimali umumleşmemiştir.

(Ansiklopediya), (Psikolociya) dememeli, (Ansiklopedi), (Psikoloji) demeli.

Belediye baytar müdürü ve yedi arkadaşı

Vilâyet idare heyeti kararla müddeimumiliğe verildi

Öğrendiğimize göre, belediye baytar müdürü Bay Esat Evsen ve yedi arkadaşı vilâyet idare heyeti karariyle müddeimumumiliğe verilmişlerdir.

Bunların vazifelerinde gösterdikleri alâkasızlık ve dolaylı yapılan yolsuzluklar olduğu söylenmektedir.

Müddeimumiliğe verilen bu yedi arkadaşın arasında hayvan hastahanesi direktörü de mevcuttur. Netice tahkikat sonunda belli olacaktır.

Millet Meclisinin toplantısı

(Bas tarafı 1 incide)

Bu sonuncu kanun lâihasının müzakeresi esasında Ziya Gevher Etili tarafından sorulan bir suale cevap veren Maarif Vekili Hasan Ali Yücel mevzuu müzakere olan kanunun

vekte müzakere olan kanunun vekte bir veridat temini gibi bir mak sadı gözetmediğini, ancak konservatuvar ve Filâmonik orkestra tarafından verilen temsil ve konserlere gösterilen teahümler dolayısıyla böyle bir karara gidildiğini söylemiş ve kanunda umumi konserler ve temsiller için ayrıca bir kayıt bulunduğunu işaret ederek, talebe için ve parası olmayıp ta opera seyretmek veya tiyatro ve temsili görmek, konser dinlemek isteyenlere esasen parasız olduğunu hissettirmeyecek surette konserler ve temsiller verilmesini kanun bize emretmektedir.

Kanunun üçüncü maddesindeki icabında Maarif Vekili tarafından tertip edilecek umumi, hususi davetiye temsiller ve konserlere giriş ücreti tabii değildir, hükümdeki umumi kayıt halka hususi kayıdan da burada mevcut mekteplilere ve gelecek olan icollere ait olduğunu kaydeden Maarif Vekili, evkaf apartmanı altındaki büyük salonun bu gibi temsil ve konserler için kullanılması için icap eden teşebbüslere girişilmiş bulunduğunu bildirmiş ve buranın noksanları ikmal edildiği zaman temsil ve konserlerin burada verileceğini söylemiştir.

Müzakerenin sonunda kanun reddi hakkında Ziya Gevher Etili (Çanak, kale) tarafından verilen takdir reye konulmuş ise de, kabul edilmemiş ve üçüncü maddenin icabında ücretsiz konser ve temsiller verileceğine dair olan kayıttaki, "icabında, kelimesinin yerine, "muayyen zamanlarda, kayıdan ilâve edilmesine dair Dr. Ali Süha Delibaş (Kütahya) tarafından verilen takdir kabul edilmiştir. Meclis çarşamba günü toplanacaktır.

Haikın münevvere inanması lâzımdır

(Las tarafı 1)

Operatör ve öbür doktorlar ihtiyarla münakaşadalarken İleriye kapının dışında konuşulanları dinlediği anlaşılınca genççe bir köylü kadın girdi; ellerini göğsüne vurarak, yanık bir ahenkle:

— Ah, doktor, dedi, ben kızım anasayım; eksik olmayın, siz onu iyi etmek istiyorsunuz, ama, ben korkuyorum: "Bir kere ameliyat tahtasına yatarsa, kızım bir daha kalktığına güvenmezsin, vaz geç bu işden, varsın kör kalsın evlâdım!" diyenler çok...

On beş yaşında kızım kör kaldırdı ben de istemem, ama, ben anayım, ayy değil ki, korkuyorum. Hem diyorlar ki, doktorlar onu iyi etmek için değil de talebelerine ders anlatmak için ameliyat edeceklermiş, yoksa kör olan göz bir daha açılmazmış; işte size sözün doğrusu!

Ağanın hakkı var, sabaha kadar ona yapmadığım kalmıyor; kız ameliyatta ölürse seni parçalarım diye kıyameti koparıyorum. Kabahat onun değil, benim. Çünkü, ben, ben anayım. Ne yapayım, varsın kör kalsın da bir köşekte sağ otursun yavrum, diyorum. Bilesem, inansam ki onu sahinde iyi edeceksiniz, o zaman, kız benim değil, sizin; kesin, yarın, ne yaparsanız yapın: ama...

Çocuk bir kaç yıl evvel, sokakta bir kavradan korkarak dımışında bir tümör peyda olmuş; bu, zamanla büyüyerek gözlerinin kapanmasına sebep olmuş. Bu tümör almırsa, yüzde seksen gözlerinin açılması ihtimali var. Lâkin, cahil kadını doktorun samimiyetine inandırmak güç!

Bir kaç dakika evvel, kıymetli oneratörün yaptığı o güc, tehlikeli baş ameliyatında ben de bulunmuşum, kadma, elimden geldiği kadar ameliyatı nasıl ciddiyle yapacağını, kızını kurtarmak için buna inanması lâzım geldiğini anlattım.

Netice, ne oldu, bilmem; yalnız bu münasebetle ben şu vakayı hatırladım:

On beş yıl oluyor, Adana lilyerlerinde bir gezinti yaparken, oralarda yeni açılan bir köy dispanserinin doktoru salıtmıştı:

Köylüye sıtma tedavisi için künin veriyorlar, lâkin, o, "sonra gelir de bizden bunun parasını istersiniz..." diye bir türlü almak istemiyor.

Eski devrin kendisine yaptığı türlü türlü yolsuzlukları gören köylüde bu şüphe, bu aldanna ve kendisinden daima bir menfaat koparılma korkusu, o zaman için, kökleşmiş bir jnanişm devamı olabiliirdi; lâkin, bugün, halkın hâlâ münevverden şüphe etmesi; halkçılığın, halkı kurtarmak düşüncesinin bu kadar samimiyetle yaşadığı bir devirde, artık tamamilen ortadan kalkmak lâzımdır.

Şükufe Nihal

Doktor Petraki ve arkadaşları beract etti

Bolşevik Rum hastanesi sabık müdürü ve sertabibi Dr. Yusuf Petraki, hastane veznedarı Dimitri Angelidis ve hastabakıcı Yanko İstefanidis, 70 yaşında Teodoros adında bir iltiyar öldükten sonra, birçok altınları ile İngiliz liralarnı ve parasından saklayarak kaldıkları iddiasıyla bir müddet evvel asliye ikinci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Mazunların muhakemeleri dün bitirilmiş ve mahkeme ihtiyarın böyle paraları olduğuna dair herhangi bir delil elde edemediğinden, haklarında beract kararı vermiştir.

Bir kasap çırağı sol kolunu kesti

Divanyolunda kasap çırağı yapan Ahmet adında 17 yaşında bir çocuk, dün bir müsteri için siğir kemiği sıvırtırken e lindeki keskin bıçakla sol kolunu kesmiştir.

Yarasından bir hayli kan kaybeden çocuk, baygın bir halde Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Kalb durmasından öldü

Nişantaşında oturan Abdürrahman Apak adında birisi, dün akşam karısı ile birlikte teşvikiyeden geçerken, birdenbire yere düşüp ölmüştür.

Cesedi muayene eden tabibi adli Enver Karan kendisinin kalp durmasından öldüğünü tesbit ederek definine ruhsat vermiştir.

(Devamı var)

Berdenin Arkası

Tefrika Numarası : 59

— Buradan nasıl dönerim ve dönebilir miyim?

Karşılaştığı bu yeni hakaret karşısında hiddetten zangır zangır titriyordu. Sadece bu şirketten değil, öteki tanımadığı, bilmediği, o zamana kadar asla teması olmayan büyük ticaret müesseselerinden gelen davaları da gönderten hiç şüphesiz yine bu aşağılık adamdı. Bu cinsten olan dosyaların hepsini toplayıp sahiplerine jade etti, davalarını kabul etmesine imkân olmadığını bildirdi ve o sırada kendisine telefon edip akşamı birlikte geçirmek teklifinde bulunmağa kalkan milyoner namzedine de telefonda sinirlerinin bütün gerginliğini hafifletip iç dolgunluğunu boşaltacak bir üslup ile ağzına geleni söyledi ve reseptörü asılı bulunduğu çengele makinayı kırarak şekilde çarparak mükâlemeyi kesti.

Heva ü hevesine mağlup olmanın hazin âkıbeti, Gülsereni derin derin düşündürüyor ve bütün hüviyetini büyük, ağır, siyah bir keder mantosile sarıyordu. Kendisini bir uçurumun başında buluyordu; düşünceleri ilerleyince daha fazla ürktü ve:

— Kendimi uçurumun henüz başında saymak acaba bir teselli olmak üzere benim tarafından uydurulmuş, vaziyetin hafifletmiş bir şekli değil midir? Uçurumun başında mıyım, yoksa içinde mi? Buradan nasıl dönerim ve dönebilir miyim?

Diye mırıldandı. Dosya dolaplarına, masasına, karpıya, divarlara görmiyen gözlerle bakıyor ve yazhane içinde tek başına, yapayalnızken sanki kendisiyle karşı karşıya geçmiş gibi, iki ayrı hüviyetmiş gibi konuşuyordu:

Bir çok kimseler Gülsereni dul bir kadın, kocasından boşanmış, yalnız yaşayan bir kadın olduğuna göre iffet ve ahlâk ciddiyeti bahislerinde pek fazla itimatla karşılamıyorlardı; onun otellerde, lokantalarda bazan yalnız, bazan iş hayatından tanıdığı kimselerle birlikte görünmesi umumiyetle serbest ve hafif bir kadın zannedilmesine sebep oluyordu. Gülseren bu vaziyeti biliyordu. Bir aralık buna şiddetle üzülmüştü; sonra kendi kendisinden şüphesi olmadığına göre, içi rahat, kanaatleri sağlam, inancı kuvvetli ve yitirdiği yoldan emin bulunduğuna göre sunun bunun yerli yersiz, haklı haksız düşüncelerinden rahatsız olmakta mâna bulmamış, dedikodulara aldırınamağa başlamıştı.

Şimdi kendi kendisine tahlil ve tefekküre devam ederken soruyor:

— Haksız mı, etrafımdaki insanların görüşü yanlış mı? Aralarında hiç bir resmi bağ bulunmayan zengin bir delikanlıyı evine kabul edip hummalı, sar'alı, heyecanlı günler yaşayan bir kadın için lûgat kitaplarında herkesin umumi ve müşterek telâkkisini ifade eden kelimelerden başka kelime var mıdır?

Derin bir iztirap hissediyordu; kendi kendisinden utanıyordu; arkasında kalan genç kızlık hulyalarının saffet ve sadeliğinden, Ahmet Turgudun hâtrasma karşısı gösterdiği sadakatsizlikten utanıyordu. Annesinin yarısını anladığı yarı anlamadığı mazisini yaşamış olmanın büyük bir korku duyuyordu. Cemiyetin kontrolü ve tesiri kendisini ürktüyordu; bu tarz bir hayat yaşayan kadınlara vurulan damga münhüs bir seydi!

Edebi ve ictimai roman yazarı Refik Ahmed Sevengil

Gülseren hürriyet istemiş, eğlenmek ihtiyacı ile çırpılmış, ferdi ve cinci hayatı yakıcı zevk kasırgaları içine atılmaktan büyük bir saadet duyacağını zannemişti; cemiyetin bugünkü nizamları arasında kocasız bir kadının hattâ alelade bir kapalı kafes arkası hayatı sürmesi bile müşkül ve tehlikeli olduğu halde...

Daha küçüklük bir lise talebesi iken, on sekiz yaşında, ihtiyar edebiyat mualliminin güzel sözleriyle önünde açtığı memleket ufku karşısında, hizmet, feragat ve gayret bekleyen memleket dertleri karşısında kendisini cemiyete vakfedeceğine, kütlenin iztirabı iztiraplanıp neşesi ile neşeleneceğine dair kendi kendisine vermiş olduğu sözü hatırladı. Kurtuluş bu küçük lise talebesinin hüviyetine dönebilmekte, on sekiz yaşın mâsum hulya ve kararlarına avdet edebilmekte idi!

Hoşuna giden bütün erkekler, güzel, mevzun, çiplak vücudunun dört bir yanını sarıp genç kadma lezzetli titremeler veren kız ilhtiras gülleri, içini yakıp kavuran arzular, hepinize elveda... Görülüyor ki cemiyetin bugünkü nizamları içinde kimseye bağlı olmasanız da, başıboş, serbest, başkasının haklarına tecavüz etmeyen ve kendi hakkını yaşamayı isteyen bir insan da olsanız, eğer bir kadımsanız umumi iffet ve namus telâkkilerini hiçe saymadan ve neticede alınıza bir kara damga vurulmadan eğlenmenize imkân yoktur!

Gülseren, şahsi kederinin büyüklüğü yanında men-sup olduğu cinsin hüsransız namına, ellerini yüzüne kapayarak, hıçkırık hıçkırık, katıla katıla ağlamak istiyordu.

Politika:

Yugoslavya ve yeni nizam

Yugoslavya Başvekilii söylediği bir nutukta yeni Avrupa nizamının kurulmasına istikrar etmeğe amade olduğunu fakat bu nizamı ancak Yugoslavyanın müstakil hüviyetli bir devlet olarak kabul edileceğini bildirmiştir.

Yugoslavyanın Avrupa nizamını her halde mühverin anladığı manada telâkki etmediği daha ilk sözlerinden anlaşılıyor. Çünkü Başvekilii müstakil bir devlet varlığından da bahsediyor. Halbuki mühverin anladığı manada nizam hem siyaset, hem iktisat bakımından istiklal ile telif edilebilir bir şey değildir.

Siyaset bakımından istiklal mefhumuna muhaliftir. Çünkü Avrupa'da Almanyanın ve İtalyanın direktifini her şeyden üstün tutmak bu nizamın esaslarıdır. Bir devlet hâkimiyeti başka bir hâkimiyetin nüfuzuna tabi oldu mu, hâkimiyet bahsinde direktifi kendi kudretine göre değil başka bir hâkimiyetin ifadesi olarak kabul etti mi orada devlet hâkimiyetinden eser kalmaz.

Halbuki Avrupa nizamını tesis için yapılmış olan üçler paketi dünyaya direktif vermeyi Japonya, İtalyaya, Almanya hasretmektedir.

İktisadi bakımdan yeni nizam ham maddesi, gıda maddesi olmayan mühver devletlerini her ne pahasına olursa olsun beslemektedir. Yugoslavya olsun veyahut her ne kadar iktisadi manasile istiklalinden feragat göstererek giremez. Çünkü mühver devletleri öyle bir iktisadi bünye tasavvur ediyorlar ki, etraflarında memleketler:

A) Onlara gıda tedarik edecekler,
B) Ham madde tedarik edecekler,

C) Mühverin sanayi kuvvetini inkişaf ettirecekler.

D) Mühverin teyin ettiği parayı kabul edecekler, yani bedavaya yakın mal satacaklar, buna mukabil en pahalı şekilde mamul maddede satın alacaklardır.

Öyle bir nizam haddizatında muahabesiz kabul ettirilemez. Böyle bir muahedeye konmuş olan imzaların hiç bir zaman manası olamaz. Çünkü bir devletin hâkimiyetini kimsenin bir imza mukabilinde terketmeğe hakkı yoktur. Tabiiate, insanlığa, hayata aykırı olan bu telâkki üzerinde durmaya mahal yoktur. Nitelikim üçlü pakim pek hayranı olan Kont Çaki bile geçenlerde Avrupa nizamından bahsederken onu manalı bir şekilde bir istiklal garantisini tarzında ifade etmek istedi. Onun muahedeyi bu şekilde telâkki etmesinin hiç sebebi vardır:

I — Ya mühverin nüfuzu altına giren Macaristana yüklettiği fedakarlıkların dehşetini hissettirmek için bildiğinin ziddini söylemiştir.

II — Yahut Macaristanın yeni nizamı müsavî haklı milletler nizamı şeklinde telâkki etmek istediğini anlatmak istemiştir.

Her iki tarzda da Macaristanın bile yeni nizamı nasıl telâkki ettiği meydana çıkar. Yugoslavya Başvekilii nutukunda hüriyet ve istiklal davasına azami surette bağlılığını göstermektedir. Bu sözlerle yeni nizamın Belgiratta muvafak olmadığını açıkça söyleyebiliriz.

ASDRİ ERTEM

Halkevlerinde

Parti reisinin konferansı

Eminîni Halkevinden:
12 İkkânun 1940 perşembe günü saat (17.30) da, Evimizizin Çarşamba'daki salonunda C. H. P. İstanbul Vilâyeti İdare Heyeti reisi ve sayın İzmir Mebusu Regat Mimaroglu tarafından (İktisat Terbiye ve Ahlak) mevzuunda bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur.

Necip Ali Küçükannın konferansı

Beyoğlu Halkevinden:
Denizli mebusu Necip Ali Küçükann tarafından 12. 12. 1940 perşembe günü saat saat 18.30 da Evimizizin Tepebaşı'daki merkez binasında "Bizim devlet telâkkimizde vatandaşın mevkii," isimli bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Yurtdaş!

Gegen cihan harbinde saltanat Türkiyesi kritik içinde idi. Cumhuriyet devri, bolluk devridir. Bolluğun kıymetini bil.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Şehir Haberleri

Yağ fiyatları zahire borsasında tesbit olunacak

Krema ve yağcıların borsaya girme istekleri kabul edildi

Krema ve yağcılar, kendileri nin de zahire borsasına ithalini istemişlerdi. Zahire borsasından dün mmtaka ticaret müdür lüğüne gelen bir cevap teklifin kabul edildiği bildirilmiştir. Mesele, Ticaret Odasına yazılacak, ve formalitesi ikmal e. dildikten sonra kremacılarla yağcılar da zahire borsasına kaydedileceklerdir. Böylelikle krema ve yağların fiyatları borsada tesbit edilmiş olacaktır.

Fiyat murakabe komisyonuna alınacak memurların imtihanı dün yapıldı

İmtihana 100 genç girdi

İstanbul fiyat murakabe komisyonuna alınacak yeni memurların imtihanları dün öğleden sonra İstanbul erkek lisesi salonlarında yapılmıştır.

İmtihana lise mezunu 100 kadar genç girmiştir. İmtihan sualleri "kapalı ve mühürlü zarflar içinde Ankaradan gönderilmiş ve imtihan heyeti tarafından müsabakalar önünde açılmıştır.

Parti reisi Ankaradan döndü

Vilâyet kongresi bu ayın yirmi beşinde toplanacak

C. H. Partisi İstanbul vilâyet idare heyeti reisi İzmir mebusu Regat Mimaroglu dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Regat, Ankarada vilâyetin Parti işlerini alâkadar eden mevzular etrafında genel merkezle temaslarda bulunmuştur. Vilâyet Parti kongresi 25 birincikânun çarşamba günü sabahleyin saat onda vilâyet merkezinde toplanacak, üç gün devam edecektir.

Vilâyet idare heyeti intihabı yapılacağı gibi kaza ve nahiy ocaklarından gelen dilekler de görüşülecektir.

Valimiz bu akşam Ankaraya gidiyor

Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar vilâyete ait bazı meseleleri görüşmek üzere bu akşam Ankaraya gidecektir.

Şöförler vilâyete yaptıkları bir müracaatta tek, çift usulünün kaldırılması ve eskisi gibi taksilerin bu tahvide tabi ol. madan işlemelerini istemişlerdir. Vali bu mesele etrafında da tetkiklerde bulunacaktır.

İktisat Vekili gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan İktisat Vekili Hüsnü Çakar, dün Ankaraya dönmüştür.

— 8 —

— Ne kadar da menfur, müstekreh herif.

— Evet, daha görmeden evvel.. Bende bıraktığı his de bu merkezde. Bak dinle.

Koridorda yürüyen birinin ayak sesleri geliyordu. Bir de moda olan havai ışıklar çalıyor. Adımlar yaklaşıyor ve nihayet kapımızın önünde duruyor, kapağı vuruluyor.

— Giriniz..

Pepe Sanzezin salona girince iki erkekle karşılaşmasından duyduğu hayrette suni olan hiç bir taraf yoktu. Hattâ rengi atılmıştı bile.. Üzerinde gri renkte bir kostüm vardı. Şıklığı münakaşa götürmezdi.. Kapının eşliğinde durdu, ben kendisini çok sevimli bir tarzda selâmladım:

— Bonjour Mösyö Sansez her halde beni tanıdınız değil mi?

— Mösyö Aleks Paterson değil mi?

— Evet... Hattâ bir zamanlar bana yalnızca Aleks dediğiniz de olmuştü. Şimdi de Mösyö Aleks Paterson demeye terçih ediyorsunuz. Müsaade ederseniz, size en iyi dostlerimden biri olan Mösyö Bob Spenseri

— Bob kendisine uzatılan eli sıkarken lâubali bir tavırla:

— Çir.. Çin..

— Diye Pepeyi selâmladı. Pepe hareketsiz kalmıştı. Nihayet:

— Fakat Madam dö Ligera biraz evvel bana telefon etmişti.

— Dedi.

— Evet, Madam dö Ligera üçümüzün başbaşa konuşmamızı istemişti de.. Fakat giriniz Mösyö Sansez öyle kapının önünde durmayın.. Girin, kapağı arkanızdan kapayın.. Öyle limit ediyorum ki herhalde içinizde korku hissi yok. Emin olun canım, biz de nihayet sizin gibi insanız..

— Pepe itaat ederek içeriye bir adım attı ve yavaş sesle bizim sözlerimizi tekrarladi:

— Bir konuşma mı, hem de üçümüz arasında. Ben bizim bi-

— Birkaç gün evvel, Şişhanede bir tramvay kazası olmuş. Cafer adında birisi tramvay altında kalarak iki bacağı birden kesilmişti.

Guraba hastahanesine kaldırılan ve hayatından ümit kesilmiş Caferin, Enver adında bir şöförün çarpması neticesinde tramvay altına fırlatıldığı iddia olunmuş ve vatman şoför ile şoför Enver dün adliyeye teslim olunmuşlardır.

Ancak her iki iddia da sorguya çekildikleri birinci sulh ceza mahkemesinde suçu birbirinin üzerine atmışlar ve kehanatleri olmadığını söylemişlerdir.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Açık göz hamal yakalandı

Sivas Cer atölyesi ustabaşlarından Hasan oğlu Kerim Uzman, geçenlerde Fındıklıdaki bir akrabasına misafiriğe gelmiş ve dönüştü bavullarını Sait adında bir hamala vererek vapura göndermiştir.

Ancak Kerim Uzman vapurda Saidi bir hayli beklediği halde gelmediğini görünce suluğu poliste almış ve yapılan tahkikat sonunda hamal Saidin eşyaları pansiyoncu Makruhiye götürüp sattığı anlaşılmıştır.

Açık göz hamal, adliyeye verilmiş, sorgu hâkimliğince de tevkif olunmuştur.

— 8 —

— Ne kadar da menfur, müstekreh herif.

— Evet, daha görmeden evvel.. Bende bıraktığı his de bu merkezde. Bak dinle.

Koridorda yürüyen birinin ayak sesleri geliyordu. Bir de moda olan havai ışıklar çalıyor. Adımlar yaklaşıyor ve nihayet kapımızın önünde duruyor, kapağı vuruluyor.

— Giriniz..

Pepe Sanzezin salona girince iki erkekle karşılaşmasından duyduğu hayrette suni olan hiç bir taraf yoktu. Hattâ rengi atılmıştı bile.. Üzerinde gri renkte bir kostüm vardı. Şıklığı münakaşa götürmezdi.. Kapının eşliğinde durdu, ben kendisini çok sevimli bir tarzda selâmladım:

— Bonjour Mösyö Sansez her halde beni tanıdınız değil mi?

— Mösyö Aleks Paterson değil mi?

— Evet... Hattâ bir zamanlar bana yalnızca Aleks dediğiniz de olmuştü. Şimdi de Mösyö Aleks Paterson demeye terçih ediyorsunuz. Müsaade ederseniz, size en iyi dostlerimden biri olan Mösyö Bob Spenseri

— Bob kendisine uzatılan eli sıkarken lâubali bir tavırla:

— Çir.. Çin..

— Diye Pepeyi selâmladı. Pepe hareketsiz kalmıştı. Nihayet:

— Fakat Madam dö Ligera biraz evvel bana telefon etmişti.

— Dedi.

— Evet, Madam dö Ligera üçümüzün başbaşa konuşmamızı istemişti de.. Fakat giriniz Mösyö Sansez öyle kapının önünde durmayın.. Girin, kapağı arkanızdan kapayın.. Öyle limit ediyorum ki herhalde içinizde korku hissi yok. Emin olun canım, biz de nihayet sizin gibi insanız..

— Pepe itaat ederek içeriye bir adım attı ve yavaş sesle bizim sözlerimizi tekrarladi:

— Bir konuşma mı, hem de üçümüz arasında. Ben bizim bi-

Örfi idare mintakası valileri

Dün şehrimizde bir toplantı yaptılar

İdareî örfiye kararının vilâyete ait tatbikatı etrafında görüşmek üzere valimiz Lütfi Kırdarın başkanlığı altında Kocaeli Valisi Ziya Tekeli, Kırklareli valisi İhsan Aksoy, Tekirdağ valisi Salim Gündoğan, Edirne valisi Ferit Nomerin istirakiyle bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda muhtelif meseleler üzerinde görüşülmüştür.

Işıklarını maskelenenler kelemiyenler

Yeniden 23 otomobil hakkında zabıt tutuldu

Işıkların maskelenmesi kararına aykırı baretet edenler hakkında ceza zabıtlarının tutulmasına devam edilmektedir. Evvelce tutulan 300 zaptı jâvetin 23 otomobil daha maskesiz olarak görüldüğünden haklarında zabıt tutulmuştur. Işıkların maskelenmesi kararının kaldırılacağı hakkında henüz vilâyete verilmiş bir tebliğ yoktur.

Hava kurumu merkezi tarafından ışıkların maskelenmesi hususunda yeni bir tip maske bulunmuştur. Bu maske diğer kâğıt maskeler gibi çabuk bozulan cinsinden değildir.

Uzun müddet dayanmaktadır. Maskenin alt ve üst tarafında bulunan kapaklar ışığın dışarıya sızmasına mani olmaktadır.

Elektrik olan yerlerde bu maskeler kolaylıkla kullanılabilir.

Maskenin fiyatı 15 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Varidat tamamen Hava Kurumuna ait olacaktır.

Muhacirlerin eşyasını çalan tevkif edildi

Sirkeçideki muhacirhanede yatıp kalkan Ahmet oğlu Akif, adında bir muhacir, dün etrafını tenhalığından istifade ile birçok muhacirin çeket, pantolon ve saire eşyasını çalmış, bunları satarken yakalanmıştır.

Akif birinci sulh ceza hâkimisi Regit tarafından tevkif olunmuştur.

Dünkü ihracatımız Üç yüz bin lira

Dün, 300 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu ihracat esnasında Almanya'ya ceviz, İtalyaya keçi derisi, Finlandiyaya deri ve tütün satılmıştır.

Altın fiyatı

Altın fiyatlarımız düşüklik başlamıştır. Bir ara 25,25 liraya kadar çıkan bir altın fiyatı dün 23,15 lira idi. Bir külçe altının fiyatı ise 268 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Görüp düşündükçe:

Askere hediyeler

Silâh başına, sancak altına toplanan kardeşlerimizin geride bıraktıkları analarına, karlılarına ve yavrularına münâzam yardımalar başlı. Çok geçmeden bu yardımların herkes, bir lütuf değil, bir borç olduğunu anlayacak. Yakında daha geniş ölçüde bir himmetin kabardığını da göreceğiz.

Askere giden yurtdaş, işinin başından, tarlasından, tezgâhından, yani geçim ve kazanç sahasından ayrılmıştır. Çocukları ve bütün baktığı kimseler, bu gidile millete emanet edilmiş olur.

Normal zamanlarda askerlik yükünü herkes tek başına kendi çeker. Çünkü bu mukaddes vazifenin vakit ve saati bellidir. Kur'ası çıkacak delikanlı, daha evvelden o günlere hazırlanır. İşini ona göre tutar, parasını ona göre harcar.

Fakat hudutları tehlikeler sarınca, memlekette şahsi hesaplara yer kalmaz. Askerlik, işte asıl bu zamanlarda milletin ordunun birlikte çektiği, beraber taşıdığı bir muhteşem yük olur.

"Asker ailelerine yardım.. fikrinin, bugün vatanda görüldü heyecanlı kabul, işte böyle olgun bir anlayışın mahsulüdür.

Yalnız şunu unutmuyalım, ki bu mesele iki cephele bir varlığa benzer. Bir yanda aileler, yavrular, bir yanda da hududu bekleyen kahramanlar var.

Geridekilere millet kucağı, en sıcak sevgilerle açılırken, sımsındakilerin de göntülerini hoş etmek, insan olanlar için bir ruh bayramı olur.

Siperde, mazgalının başında yanığı kundağa dayalı Mehmetçigi düşünmek bir zevktir. Türk şehirlerinden, Türk sınırlarına gidecek hediyeler postalarının maddi değerlerinden ziyade manevî kıymetleri büyüktür. Yataklarımızda eğer rahat rahat yatıyorsak, eğer havalarımızda yabancı tayyarelerin motör uğultuları yoksa, topraklarımızda, çatılarımızda bombalar patlamıyorsa, bilelim, ki bunların hepsi, hudutta Mehmetçiklerin beklemesi sayesinde. Ordusuz veya ordusuz kahramansız ülkelerin ne hale geldiklerini gördük. Türkün önüne atılan her imtihan köprüsünden sendelemen geçişi, belki yarın birer destan olarak yüreklere dolacaktır. Çünkü kapalı, sırtı devirdiklerimize. Biz idare edenler, her başardıklarımızı iyilik, her devirdiklerimizi zorluğu öne sürerek gösteriş yapıyorlar. Bunların hepsine saygı içinde eddiklerimizi düşünelim ve bunda geç kalmıyalım. HAKKI SÜHA GEBZİN

GÜN DEN GÜNE

Bulgaristan, Türkiyeye yaklaşıyor

BULGARİSTANIN Türkiyeye bir "yaklaşma" planı, hazırlanmakta olduğunu iddia ediyoruz. Bulgaristanın, Sofyada, Bulgariye ile dostluğu temasta bulunan Ankara Elçisi Kirof'un, birkaç güne kadar yeni noktalarla ilgili olarak Hükümet Merkezine bir rapor hazırladığı haber veriliyor.

Bu raporun bir kısmının da Balkanlara düştüğü ve tahribatı görüldüğü şu zamanda, yatıştırıcı ve yapıcı bir mahiyette arzedebileceği sezilen bu hareketin, memnuniyetle karşılanacağı tabiidir.

Bulgaristan, Türkiyeye komşusunun, uzun zamandanberi beslediği dostluk hislerinden bir gün bile güpheyeye düşecek bir emare görmemiştir. Arada mevcut olan taahhütlere erkeğe riayet, bizim daima şiarımız olmuştur. En buhranlı günleri gören zamanlarda bile, bu ehiyet, tam bir soğukkanlılıkla tebarüz ettirilmiş ve ifade ettiği samimiyet bakımından, muhataplarımızı da aynı samimiyeti göstermeğe sevk etmiştir, diyeceğiz.

Bulgaristan bugün, mülki tamamiyet ve şerefli istiklal

davasına bütün varlığıyla bağlıdır. Bulgaristanın, Türkiyeye yaklaşması, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bu beytin birinci mısramı, Bulgaristanın bize söylemeyeceği bir emare olmayacak derecede herkeşe karşı dostuz ve samimiyetli.

İkinci maddemize göre, bizim ihtiyacımız olmayacak kadar bir ribrimize yakın ve hiç bir vasıfıta müracaatı icap etmeyecek müstakil bir millet, süflüperver siyasetin hâkimî bulunuyoruz. HİKMET MÜNİR

Yalvarda bir güzel savdım, uzağtan "mehabab, uzağ: Aceb bilsem, onun ile beni kim aşınan uzağ:

Bir nokta: Dememeli, Demeli

Bir zamandır gazetelerimiz, dil bozukluklarını gidermeğe matuf yol gösterici yazılar neşretmektedir. Evvelâ bir gazetedede başlanmışken, sıra ile diğerlerine geçerek, bu mevzu dair birer küçük köşe ayrılmıştır.

Bu arada gazetemiz, kendine düşen hisseyi takdir etmiştir. Lisansımızdaki behes herkeşçe teahhüt edilmiş, derin vukuf sahibi bir meslektaşımız; bizde de, her gün bir gramer yanlış veya bozukluğu meydana koyuyor; doğrusunu gösteriyor.

Bunun için ananevi bir ifade tarzı seçildi. Her yanlışın doğrusu işaret edilirken: "Öyle dememeli, böyle demeli," diye tenbih olunuyor.

Bu suretle gazeteler, yalnız havadis vermekten ibaret olmayan vazifelerini hakkile görmek yolunda bulunuyorlar. Gazete, aynı zamanda "öğretici," olmak vasfını haizdir.

Artık bunun neticesinde, başta yazıcılığı kendilerine meslek edinmiş muharrirlerimiz olmak üzere, böyle "gelişmiş güzel yazma malı; düşünce düşünce yazmalı," değil midir?

İki İtalyan Generali tayıyare kazasında öldü

Bunlardan biri İtalyan mütareke komisyonu reisidir

Roma, 9 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

Bir askerî tayyare Roma ile Torino arasında seyahat ederken he-nüz meçhul bir sebepten 7 kânu-nu evvelde Piemont vilayeti dahi-linde "Acqui" civarında yere düş-müştür. Tayyarede İtalyan-Fransız mütareke komisyonundaki İtal-yan delegelerinden birkaçı bulun-makta idi. General Pietro Pintro ile hava Generali Aldo Pellegrini bu kaza neticesinde ölmüştür.

Roma, 9 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

General Camillo Grossi bir kaza neticesinde ölen General Pintro'nun yerine Fransa ile mütareke ahkâmını tesbit eden İtalyan komisyonu nunun reisliğine tayin edilmiştir.

Türk - İngiliz ticaret anlaşması

(Bas tarafı 1 incide)

İspanyanın Londrada bloke edilmiş matlubatının mezkûr memleket emrine verilmesinden biraz sonra yapılan bu anlaşma, aynı zamanda harp levazımı satın alabilmesi için Yunanistan'a kredi açıldığı bir zamana rastlamıştır. Bundan maada, İngiltere, Almanyanın Bulgaristan üzerindeki iktisadi nüfuzunu gevsetmek gayesiyle ciddi gayretler de sarfetmektedir. Bütün bu hadiseler Hitlerin bütün Avrupa devletlerini iradesi altına almak hususundaki planlarını altüst etmek için, İngilterenin yalnız silah vasıtasına sahip olmaktan çok uzak olduğunu göstermektedir.

Diğer taraftan bloke paraların serbest bırakılması ve İngiliz emtiyasının satılması maksadıyla krediler açılması, İngilterede fabrikaların ihracat için de işlemekte devam edeceğine ve bu malları nakledecek gemilerin daha mevcut olacağına dair kuvvetli bir kanaat bulunduğunu ispat eder.

Londra, 9 (A.A.) — Türkiye ile ticari anlaşmadan bahseden Taymis gazetesi başmakalesinde şunları yazmaktadır:

İngilterenin bu kadar azimkâr dostu olan Türkiye ile ticaret hacmini çoğaltacak olan her türlü tedbirler, İngilterede harekete geçirilmelidir.

Temmuzda, Fransanın hezimetine sonra herkes İngiliz imparatorluğunun günlerinin artık sayılı olduğunu zannettiği bir sırada Türk hükümeti, taahhüdâtına riayet hususundaki azim ve İngilizlere karşı olan dostluğunu izhar etmişlerdir. Bu suretle Türkler "karagün dostu," olduklarını İngiltereye ispat etmiş bulunmaktadırlar.

İngiltere Türkiyeden gıda maddeleri iptidai maddeler olacaktır. Buna mukabil Türkiye de bizden muhtelif malzeme, lokomotif, demiryolu malzemesi, pamuklu, yünlü vesaire alacak. Bu muahedeler iyi istikamete doğru atılan yeni birer adım teşkil ettiği gibi İngiliz - Türk dostluğunun yeni bir tezahürü olarak da büyük bir kıymetli halz bulunmaktadırlar.

Yunanistanda beyaz kitap neşredildi

Atina, 9 (A.A.) — Yunan hükümeti tarafından neşredilen beyaz kitap İtalyanların geçen senenin nisanındanberi Yunanistana karşı hücum etmeği tasmin ettiklerini gösteren bir çok putuk ve hadiseleri tebarüz ettirmektedir.

Kitap geçen 15 ağustosta Helli Yunan kruvazörü torpillenmeden evvel İtalyanın Yunanistana karşı harpuçyane hareketlerde bulunduğunu ifşa etmektedir. Şimdi öğrenildiğine göre, geçen 12 temmuzda İtalyan tayyareleri İnebahtı limanında Yunanlıların Orion yarımadır kruvazörü ile Kraliçe Olga ve Kral Georges torpido muhrip-lerini ve iki denizaltısını bombardıman etmişlerdir. 12 ağustosta yani Helli kruvazörü torpillenmeden 3 gün evvel İtalyan tayyareleri Rigina ve Salamin limanlarını da bir Yunan devriye gemisini bombardıman etmişlerdir. 15 ağustosta Helli'ye yapılan hücumdan başka, bir İtalyan denizaltısı Fridon isimindeki Yunan şilebini torpillenmeğe teşebbüs etmiştir.

Bu tecavüz hareketlerinden 12 ay evvel İtalyan seferi ve yüksek memurları, hattâ bizzat B. Mussolini, İtalyanın Yunanistana karşı beslediği niyetler hakkında beyanatta bulunmuşlardır.

Mesela, 8 nisan 1939 da Tirana'nın giren ilk alayın kumandanı 'biz buraya Arnavutluğu genişletmeğe beldik,' demişti.

21 nisan'da B. Mussolini Arnavutluk komitesine Arnavutluk hudutlarının genişletilmeyeceğini vadedmiştir. Bir hafta sonra bir Arnavut Nazırı daha sarîh beyanatta bulunarak demiştir ki: "işler karıştırsa, İtalya Prevezeye kadar Epir'i derhal işgal niyetindedir."

Beyaz kitapta yazıldığına göre, efkârı umumiyeyi tehyic etmek maksadıyla Yunan hükümeti bütün bu tahrikât ve tehditleri büyük bir ishtimamla gizli tutmuş-tur. Bu sükût ise Yunan hükümetinin katî bir bitaraflık hükmü-faza etmek için elinden geleni yap-tığının inkâr kabul etmez bir de-ildir.

Japon Hariciye Nazirinin beyanati

Tokyo, 9 (A.A.) — Japon hariciye nazırı B. Matsuoka'nın yabancı gazeteler muhabirlerine bugün yapmış olduğu beyanat büyük bir âlaka uyanmıştır:

B. Matsuoka demiştir ki: İthal ettiğimiz birçok şeyler için garba teşekkür etmeliyiz. Fakat bazı hasis fikirler ithal ettiğimize de teessüf etmeliyiz.

Memleketimizde, garbin fikirlerine ışık bir zümre vardır. Fakat bu zihniyetle efkârı umumiyenin daha ciddi ve mesul unsurları mücadele etmektedir.

Fütuhat fikirleri memleketimizde galip gelirse şarkî Asyada yeni bir nizam kurmak için Japon yanını sarfettiği gayretlerin boşa çıkacağını şimdiden söylemek müm-kündür.

B. Matsuoka temmuzda hariciye nezaretini deruhte edildendenberi gazetecilere ilk defa beyanatta bulunduğundan nazırın beyanati çok fazla bahis mevzuu olmaktadır. B. Matsuoka'nın gazetecilerle görüşmesi 90 dakika kadar sürmüştür.

Beyanati da Berlin paktı mucibince Japonyanın mihrere karşı dürüstlüğüne işaret eden B. Matsuoka Japonyanın Avrupa harbi haricinde kalacağı umidini izhar etmiştir. Nazır Japonyanın Hollanda Hindistanına karşı tecavüz niyeti beslediği hakkındaki mülahazaları reddederek Amerika ile bir itilâf zemini bulunacağına ümit ettiğini söylemiştir. B. Matsuoka Sovyetler Birliği ile olan münasebetlerde uzlaşıcı bir tarzda bahis etmiş ve Japonyanın Çine karşı takip etmediği siyasetin değiştiğini bildirmiştir.

Amerika, Avrupa harbine karşı; takdirde Berlin paktının nasıl tatbik edileceği yolundaki bir suale karşı da B. Matsuoka şu cevabı vermiştir:

Bu meseleyi paktın üçüncü maddesi zaviyesinden tetkik etmek lazımdır. Hâdisenin üçüncü maddenin şümülüne girip girmediğini tetkik etmek üzere kaptı-lmış eden devletlerin toplanması icap edecektir. Böyle bir ihtimalin vuku bulunmayacağına ümit ederim.

Atlantikteki korsan gemi Bir İngiliz kruva- zörile çarpışıyor

Montevideo, 9 (A.A.) — Cenubi Atlantikte İngilizlerin Entreprize kruvazörü ile Carnarvon Castle tarafından kaçmağa mecbur edilen Alman korsan gemisi arasında bir deniz muharebesi cereyan ettiği hakkında teşhis edilemeyen bir radyo istasyonu tarafından verilen haber bu sabah henüz teyit edilmemiştir. Bu haberin, mevkiî aşağı yukarı bilinen korsan gemisinin yakalanması ihtimaline istinat eden bir tahmin olması varittir.

Entreprize ile korsan gemisi karmasının ciddi bir muharebeye dayanamaması çok muhtemeldir.

Evvelki gece Londraya şiddetli bir akın yapıldı

Londra, 9 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Pazarı pazartesiyeye bağlayan gece zarfında düşman tayyareleri Londra ve civarı üzerine ciddi bir bombardıman hücumu yapmamışlardır.

Birçok yangın başlangıçları olmuştur. Taarruz esnasında itfaiye bunların ekserisini söndürmüştür. Binalarda ve ikametgâhlarda mühim hasarlar olmuştur. Bir miktar ölü ve bir miktar da yaralı vardır.

Londra ile şark ve cenup sahilleri arasında bulunan birçok mmtakalara ve cenubi İngilterenin bazı noktalarına da bombalar atılmıştır. Bu bombaların birçoğu hasar yapmamış ise de bazı yerlerde yangınlar çıkmış, ve ikametgâh vesair binalarda hasar husule gelmiştir. Bu mntakalardaki insan zayıfatı fazla olmamıştır.

İki düşman bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

Berlin, 9 (A.A.) — Öğrenildiğine göre dün gece Londraya yapılan hücum esnasında 700 bin kilo infilâk ve 100 bin kilo yangın bombası atılmıştır.

Almanya İtalyayı tazyik ediyor

Nevyork, 9 (A.A.) — Nevyork Taymis gazetesi Hitler tarafından Avrupada alınan yeni iktisadi tedbirleri mevzuu bahsederek şunları ilâve etmektedir:

İtalyanların Yunanistan ve Arnavutlukta mağlûbiyetleri Almanyanın İtalyayı bir limon gibi sıkıkmak için büyük bir fırsat vermiştir. Filhakika Hitler, İtalyan ziraatini Almanyanın yiyecek maddeleri verebilmesi için yeniden tazyik edip durmaktadır. Teklif edilen bir projeye göre İtalyan istihsalâtının Alman idare ve nezareti altında artırılması derpş edilmektedir. Bu hâdisse büyük bir ehemmiyeti haizdir. Çünkü askerî zaafı yüzünden, İtalyanın, Almanların emri altına girmekte olduğunu ilk aleni işaretidir.

Ruzvelt'in teftişleri

Nevyork, 9 (A.A.) — D.N.B.: Amerika devlet reisi pazar günü Fransız Martinik adasını ziyaret etmiştir.

Ruzvelt, Martinik'de bulunan Amerika bahriyesine mensup müşahitleri Tuscaloosa kruvazöründe kabul ederek bir saat görüşmüştür. Bu kruvazör Fransanın mağlûbiyetinden beri limanda bulunan "Bear" tayyare gemisinin yanında demirmektedir.

Ruzvelt sabahleyin de İngiltereye ait Santa Lucia adasını ziyaret etmiştir. İngiliz — Amerikan mübadele anlaşması mucibince Amerika bu adada bir deniz üssü kuruyor. Ruzvelt, yanında İngiliz valisi olduğu halde adanın iç limanını gezmiştir.

Mussolini Badoglio ile görüştü

Roma, 9 (A.A.) — Stefani bildiriyor: B. Mussolini, Mareşal Badoglio'yu kabul etmiş ve kendisi ile samimi bir görüşmede bulunmuştur.

İtalyan-Yunan Askerlerimize harbi verilecek kişlik hediye

(Bas tarafı 1 incide)

akşamı neşrettiği 43 numaralı tebliği: Kıtaatımız bütün gün cephenin muhtelif mntakalarında taarruz muharebeleri yapmıştır. Bu muharebeler tamamlıye muvaffak olmuş ve Arnavutluk arazisinde mühim yeni mevzilerin tarafımızdan işgali ile neticelenmiştir.

Ergiri gehri zaptedilmiştir.

Atina, 9 (A.A.) — Ergiri gehrinin Yunan kıtaatı tarafından işgal edildiği dün saat 18 de umumî emniyet nezareti tarafından tebliğ edilmiştir. Bütün memleketin donatılmaması emreden bu tebliğ Atinada olduğu gibi bütün Yunanistanda tarif edilmez tezahüratla karşılanmıştır. Saatın geç olmasına ve gehrin karartılmış bulunmasına rağmen halk, kral ve general Metaksas alkışlamıştır. Bütün kiliselerin çanları çalmıştır. Halkın tezahüratı gece geç vakte kadar devam etmiştir. Millî marşı söylenen büyük bir halk kütlesi genelkurmayın önüne giderek kralı alkışlamıştır. Evvelâ kral ve sonra da Metaksas balkona çıkmışlardır. Her tarafta emsalisiz tezahürat görülmektedir.

Pire limanında kilise çanlarına vapurların düdüklere de karışmaktadır. Kolkola gezen Yunan - İngiliz askerleri sokakları dolamakta ve her yerde halk tarafından alkışlanmaktadır.

İTALYAN TEBLİĞİ

İtalyada bir mahal, 9 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 185 numaralı tebliği

Yunan cephesinde dokuzuncu ordu mntakasında düşmanın mükerret hü-cumları tarfedilmiş ve kitalarımız birçok muvaffakiyetli mukabil hü-cumlara geçmiştir. On birinci ordu, Ergirinin şimalinde tesbit edilen bir hat üzerine ve civardaki daha ehemmiyetsiz mevkilere muntazam çekil-me hareketini, insan ve malzeme zayıf vermeden itimam etmiştir.

ŞİMAL CEPHESİNDEKİ MUHAREBELE

Belgrad, 9 (A.A.) — Röyter ajan-sının hususi muhabiri yazıyor:

Şimal cephesinde İtalyan müdafaa hatlarının kilit noktası olan ve Liniin önünde son mukavemet mevzisini teşkil eden Rodakele sağık halinde yağın yağmur altında ve dağlarda cereyan eden şiddetli muharebelerden sonra dün Yunanlıların eline düşmüştür.

Muharebenin büyük bir kısmı göğüs göğüse çarpışmalarla geçmiş ve her iki taraf ağır zayıfata uğramıştır. Esasen Yunanlılar cumartesi günü muharebelerde mezkûr köye hâkim olan tepeleri zaptetmişlerdir. İtalyanlar Lini ve Elbasana giden garpteki yolu tehlikeyden kurtarmak için ümitsiz bir mukavemet göstermişlerdir.

Şimdi, Linden Rastana giden bir hat boyunca iki mümtaz alay bir sıra mevzîi müdafaa eylemektedir. İtalyanlar bu mevzilerde kaybedecek olurlarsa, İtalya için hayatî bir ehemmiyeti haiz olan bu mntakada Kukuş ve oradan da Elbasan yolu Yunanlılara açılmış olacaktır.

Bu muharebelere muvazi olarak, İtalyanların iyi tahkim edilmiş olan daha yüksek dağlarda şiddetle tuttukları diğer mevzilerin zaptı için de şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Bunlardan Elbasana giden Develli vadisine hâkim iki mevzi topçunun yardımı ile Yunanlılar tarafından zapt edilmiştir.

Dün sabah, hava biraz açılınca, İtalyan kuvayı külliyesinin Elbasana doğru çekilmekte olduğu Ohri gölünde müşahede edilmiştir. Bu şimal cephesinde harbe tutmuş olan dört İtalyan tümeninin, Vanzla, Ferrari, Kanranta, Pozzo tümenleri oldukları öğrenilmiştir.

AMERİKALILAR HASTANE HEDİYE ETTİ

Nevyork, 9 (A.A.) — Nevyorktaki Grek ortodoks kilisesinde yapılan büyük bir merasim esnasında İngiliz - Amerikan seyyar hastane teşkilâtı Yunan hükümetine tam teğizatlı 25 seyyar hastane hediye etmişlerdir. Bunların pek yakında sevkedileceği umulmaktadır.

METAKSASIN ORDUYU TEBRİKİ

Atina, 9 (A.A.) — Başvekil General Metaksas cepheye bir telgraf gön dererek, Ergiri'nin zaptından dolayı kıymetli Yunan kıtaatını tebrik etmiş ve bu parlak hareket münasebetiyle Yunan milletinin teşekküllerini bildirmiştir.

Tokyo'ya bir Fransız heyeti gidiyor

Moskova, 9 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor: Tokyo'ya gitmekte olan Fransız iktisat heyeti pazar günü Moskova'ya gelmiştir. Heyet üç kişiden mürekkeptir. Bunlardan biri Fransız Hindi - Çinisinin eski valisidir. Heyet Tokyo'da Japon hükümetine Hindicini hakkında müzakereler yapacaktır.

Ekmek fiyatı

(Bas tarafı 1 incide)

Öğleden evvelki toplantıda ekmeklik buğday fiyatının artması dolayısıyla ekmeğe ne miktar zata yapılabileceği hususu görüşülmüştür.

Yapılan tetkiklerde değirmen çiler elinde serbest piyasadan alınan üç günlük buğday stoku bulunduğuna anlaşılmıştır. Komisyon bu unların çuvalına 1020 kuruş fiyat kabul etmiştir.

Buna göre, 1020 kuruşluk unlardan imal edilecek ekmeğin fiyatının 13 kuruş otuz para olması icap etmektedir. Bina-den itibaren cumaya kadar bir aneyleh İstanbullular bugün-kilo ekmeği 13 kuruş 30 paradan alacaklardır.

Yeni fiyatlarla alınan unlardan yapılacak ekmeğin fiyatı ise 14 kuruş 20 para olarak kabul edilmiştir. Bu fiyatlar, belediye tarafından tasdik edildikten sonra meriyet mevkiine girecektir.

Belediye iktisat müdürlüğü, cumadan itibaren, her on beş günde bir un fiyatlarını tetkik ve kontrol edecektir.

Öğleden sonraki toplantıda ise francala unların çuvalına 11 lira 50 kuruş, makarnelik unlara 11 lira 25 kuruş, ekstra yufkalık unlara ise 12 lira fiyat konmuştur.

çorap, 300 pamuklu ve 150 çift eldiven ile 30 tane yün kazak te-berru edilmiştir.

Bu Akşam saat 9 da :

Sümer Sinemasında

En güzel Aşk filmlerinin büyük Fransız Yıldızı
Esrarengiz tebensiz kadın
MIREILLE BALIN'in
RAYMOND ROULEAU
ve Komedi Fransızdan
AIME CLARIONI
ile beraber **POUCHKIN'in** eserinden fevkalâde bir
tarzda yaratıkları

AŞKIN ZAFERİ

Bir kıskançlık ve vakayit hazırlay musavver emsalisiz ve zengin
Aşk ve ihtiras filmi başlıyor. Hâveten: **YUNAN - İTALYAN** harbine
AID MANZARALAR. Telefon: 42851

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umumî idaresi ilânları

Memur alınacak

- 1 — Devlet Demiryolları istasyonlarında istihdam edilmek üzere müsabaka ile ortamektep mezunlarından hareket memur namzedi ve askerliklerini yapmış lise ve yüksek mektep mezunlarından işletme ve haraket memuru stajyeri alınacaktır.
- 2 — Müsabakada kazanan ortamektep mezunlarına 60 lise mezunlarına 74 yüksek mektep mezunlarına 100 lira ücret verilecektir.
- 3 — Müsabakaya imtihanı yüksek mektep mezunları için 25.12.940 çar-gamba, lise mezunları için 27.12.940 cuma, ortamektep mezunları için 28.12.940 cumartesi günleri saat 14 de Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum işletme merkezlerinde ve Sivas, Eskişehir çarşaköylerinde yapılacaktır. Müracaatlar bu işletme ve atölye müdürlükleri ve istasyon şefliklerinde kabul olunur.
- 4 — Müsabakaya iştirak şartları şunlardır:
  - A — Türk olmak,
  - B — Ecnabi bir kimse ile evli olmamak,
  - C — 18 yaşını bitirmiş ve otuzü geçmemiş olmak (30 yaş dahil),
  - D — Ortamektep mezunları için askerliğini yapmamış olanların askerliğini yapmasına en az bir sene zaman kalmış velse, yüksek mektep mezunları için de askerliklerini yapmış olmak.
- 5 — Müsabakada muvaffak olanların bilhâre idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhi durumları demiryol işlerinde vazife gör-meğe elverişli bulunmak.
- 6 — Müracaat istidatlarına bağlanacak vesikalık şunlardır:
  - Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aç kâğıdı, evli olanların evlenme cüzdanı, 6 adet vesikalık fotoğraf.
- 7 — Daha fazla malûmat almak isteyenlerin işletme müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.
- 8 — İstidalar yüksek mektep mezunları için 23.12.940 lise mezunları için 24.12.940 ve ortamektep mezunları için 26.12.940 günleri saat 12 ye kadar kabul olunur. (8361 — 11531)

- 1/1.941 tarihinden itibaren:
- 1 — Avrupa hattının "Semplon trenlerine aid hususî ahkâm ve ücret, gümrük muamelâtı, rihtim, iskele, ving, eşhasa ait sarniç ve frigorifik vagonlar ve C. F. H. idaresiyle müşterek kıymetli eşya ve yumurta tarifelerinin devlet demir yolları tarife esasları ve hususî şartları dahilinde tatbikine devam edilmek üzere, şirketten müdevver olup hâlen meriyette bulunan diğer bîlümum esas ve tenzilli yolcu ve eşya tarifeleri bunlara müferri esas ve usul ve ahkâm kaldırılmıştır.
  - 2 — Bu tarihten itibaren Avrupa hattında "kendi mesafesine münhasır olmak üzere, bîlümum eşhas ve eşya nakliyatında Devlet Demiryollarının esas tarifeleri, bütün şebekede kabili tatbik tenzilli tarifeleri ve esas ve tenzilli tarifelere müferri usul ve esasları tarife tatbikatına mütedair meriyette bulunan bütün ahkâm ve geraiti tatbikiyle tatbik edilecektir.
  - 3 — D.D./251 No.11 tarife, birinci kısma maden kömürü ve odun it-hâl edilmek ve II inci kısım ücretleri beynelmîl nakliyatı teşmil edilmek suretleriyle tadilat yapılmıştır.
  - 4 — Semplon katarlarında ve ana hat dahi dahil olduğu halde bîlümum beynelmîl münasebetlerde çocuklardan, kendilerine ayrı yer tahsis edile-mek şartıyla dört yaşına kadar ücret alınmayacak ve dörtten on yaşına kadar olanlarla kendilerine yer tahsis istenilen dört yaşından küçük çocuk-lardan yarım ücret alınacaktır.
  - 5 — Daha fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. (11414)

KOÇA YUSUF AMERİKADA

Yazan: İskender F. Sertelli

- 13 -

Diye söyleniyordu. Tercüman, Yusufun hayununu bildiği için cevap vermedi.

İyice kapışmışlardı. Tomas da yabana atılır bir pehlivan değil gibiydi. Çok geniş göğsü, iki metre yüksek, uzun ve kuvvetli kollarıyla insanın boynuna öyle delanışı vardı ki...

Fakat, yel kayadan, ne alır? Yusuf meydanında sarımsız bir direk gibi duruyordu. Tomas onu yere devirmek ve bu ciddi güreş arasında Türk pehlivanına Amerikan hilelerini göstermek istiyordu.

Buna meydan kalmadı. Yusuf, menejerinin belinden yakalayıp havaya kaldırdı ve yüz yirmi okta ağırlığında olan bu adamı havada üç dört daire cizdikten sonra, sırt üstü yere atmak istedi. Canını yekmamak için - Hoopy diye gülerek - yavaşça yere bıraktı.

Tomasın başı dönmüştü. Yerden bir türlü sıyrılmayı kalmıyordu.

Mister Valker şaşalamıştı. Tercümana:

- Bu ne hal, azizim? diyordu. Bu pehlivan değil, dünyanın en müthiş ve rakipsiz bir kuvvet kralıdır. Bu adamın karşısına - eğer bu ekzersiz görse - ampionların hiç birisi çıkamaz.

Yusuf birden yere eğildi. Menejerin kollarından tutup kaldırdı:

- Sen de ama kaba soğanmışsin be! Böyle senin gibi iri kıymetli adam, bu kadar çabuk sersemlemiş mi? Bizim Anadoluda ki güreş hevesliler çocuklar bile bu kadar kolay kümede gelmezler. Sen ne kadar pestil vücutlu bir kâfirlikmişsin be?

Tercüman bu sözleri münasip bir şekilde tercüme ederek, her iki tarafın da gururunu okşandı. Ya ve bir dargınlık, tatsızlık çıkarmamaya çalışıyordu.

Tomas kendine gelince Yusuf'un elini sıkarak:

- Tebrik ederim. Şimdi kendinizi galip telâkî edebilirsiniz dedi. Ve arkasına mantosunu alarak bir koltuğa oturdu.

Yusuf hiç bir yorgunluk hissetmediği için:

- Bugünkü oyunlarımız bundan ibaretse, ben giyeyim? diye sordu. Menejerin daha fazla söz söylemeye mecali kalmamıştı. Tomasın adamları bu usta ve meşhur menejerin arkasını ve göğsünü uğuşturuyorlardı...

Biraz sonra Tomas dayanmadı:

- Beni o hızla yere vuracak diye korktum. Affedersiniz, bugün ekzersizlere devam edemeyeceğim. Yarın iki numara daha göstermek isterim. Fakat, bu il vücutlu adamın numara öğrenmeye ihtiyacı yok. Bizim celmelerimiz, boyunduruklarımız, avurt sıkmalarımız ona vız geliyor... Yerinden bir santim bile kımıldamıyor.

Dedi. Valker, Tomasın darlığının ihmaliğini düşünerek, kendisine bir Havana pürosu uzattı:

- Bugün öğle yemeğini birlikte yiyeceğiz, Mister Tomas! Bu ufak oym, yeni pehlivani, bizim hakkımızda - bildiğim ki - size bir fikir verebilir midir?

Tomas geniş bir nefes alarak gülümsemi:

- Ne diyorsunuz, Mister Valker? Ne diyorsunuz... Buna ufak bir oyun mu dediniz? Bu, dünyamın en müthiş oyunudur... Benim gibi iri vücutlu bir adamı havada üç daire resmettiğinden sonra yere vurunca, o adam yelden kolay kolay kalkabilir mi?

- Yere vurulacağımdan mı, korktunuz?

- Evet. Çünkü, sakat kaldım. Bundan sonra hiç bir pehlivana menejerlik yapamazım. Bilirsiniz ki, ben bu ekzersizlerle para kazanıyorum. Caki, Hardin, Fifi, Harry ve onlar gibi birçok pehlivanları ben yetiştirdim.

Pehlivanımızın kuvvetli olduğu kadar da saygılı bir adam olduğunu söylemeye lüzum yoktur. sanırım. İlk önce ben de bu şekilde düşünüyordum. Fakat, siz yavaşça vere vattığımız göre, kendisini takdir ettim.

Benzin ve petrol fiyatları arttı

Ankara, 9 (A.A.) - Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 - Son defa İngiltereden memleketimize ithal edilen tenekeli levha fiyatlarının yükseldiğine mebnî bu levhalardan imal edilen mayi mahrukata vaz'ına mahsus tenekeli kapların maliyeti arttığından dolayı 23 birinciteşrin 1940 tarihindenberi cari bulunan mayi mahrukata fiyatları 29 sayılı millî koruma kararına mesine istinaden yeniden tesbit edilmiş ve 10 birincikanun sâli gününden itibaren meriyet mevkiine konulmuştur.

Mayi mahrukata maliyet fiyatlarında herhangi bir tebeddül vuku bulmadığı cihetle fiyat artması mümkün tenekeli olarak satılan mayi mahrukata raci olup bu maddelerin dökme satış fiyatlarında bir değişiklik vuku gelmemiştir.

Binaenaleyh tesbit mevcut bulunan mahallerdeki dökme satışlar evvelce alâkadarlara tebliğ edilmiş bulunan eski fiyatları üzerinden cereyan edecektir.

Buna nazaran benzin, gazyağı ve motorinin İstanbul, İzmir ve İskenderun depo esas fiyatları şunlardır:

	31 kuruş 28 santim		
Benzin dökme kilosu	22	"	83
Benzin dökme litresi	893	"	94
Benzin çift büyük teneke	18	"	34
Gazyağı dökme kilosu	15	"	03
Gazyağı dökme litresi	652	"	97
Gazyağı çift büyük teneke	92	"	35
Gazyağı tek küçük teneke	11	"	36
Motorin dökme kilosu	452	"	74
Motorin çift büyük teneke			

2 - Benzin ve gazyağının Ankara, İstanbul ve İzmirde dökme olarak azamî satış fiyatları şunlardır:

	Benzin litresi	gazyağı kilosu	gazyağı dökme litresi
	kuruş	kuruş	kuruş
Ankara	27,85	24,80	20,35
İstanbul	25,10	19,55	16,05
İzmir	25,15	19,70	16,15

3 - Ankara, İstanbul ve İzmirde tenekeli benzin ve gazyağı azamî satış fiyatları şunlardır:

	benzin çift büyük teneke	gazyağı çift büyük teneke	gazyağı tek küçük teneke
	kuruş	kuruş	kuruş
Ankara	1060	820	113
İstanbul	955	690	97
İzmir	960	695	101

4 - Diğer yerlerde gazyağı ve benzinin azamî satış fiyatları, yukarıda 1 numara altında gösterilen depo esas fiyatlarına nakliye ve teslim masraflarının, mahallî rüsumun, şirket bayilerine verilen kârın ve listesi vekâlete tevdi edilen yerlerde ise perakende satıcı iskontosunun ilâvesi suretiyle tayin ve tesbit edilir.

5 - Her yerde halen cari motorin azamî satış fiyatlarına mahallî istihsal rüsumunda ve nakliye masraflarında bir değişiklik vuku bulunmuş değilse, çift büyük teneke başına 24 kuruş 84 santim zammedilmiştir. Motorinin dökme fiyatlarında bir değişiklik yoktur.

6 - Bu fiyatlar şirket bayii bulunan mahallerdeki en büyük mülkiye memuruna, fiyat murakabe komisyonlarına ve mmtaka ticaret müdürlüklerine telgrafla bildirilmiştir.

Yugoslavyada ekmek vesikaya tâbi tutuluyor

Belgrad, 9 (A.A.) - D.N.B.: Baş vekil muavini B. Maçek, Zagreb'de yapılan ziraatçılar birliğinin senelik içtimaî vesilesile söylediği bir nutukta şehirli halk için ekmek vesikası usulünün tatbik edileceğini, ekmek ununa yüzde 30 nisbetinde mısır karıştırılacağını ve haftada iki gün mısır ekmeği yenileceğini bildirmiştir.

Mısırda bir kampta isyan çıktı

Kahire, 9 (A.A.) - Mısır Dahiliye Nezaretinin bildirdiğine göre, sayıları arzu olmayan bazı kimselerin teccit edildiği Eltor kampta çıkan bir kıyamda 7 kişi ölmüş, 9 kişi yaralanmıştır. Mevkûfurların kalın buruluları muhafızların üzerine hücum etmişlerdir. Muhafızlar mütecavizlerin başı üzerinde kuru sıkı fişekler atarak mu, kabele etmişlerse de, mütekabben de, bu fişek atmaktan mecburiyetinde kalmışlardır. Kıyam bastırılmıştır.

Beşer dakikalık hikâyeler

Bir geçim yolu

İzmirin Alsancak istasyonundan öğleye doğru saat onda Aydın postası kalkar.

Dört üçüncü, bir tane birinci, iki de ikinci mevkiden ibaret 7 vagonlu bir katar.

Ben saat ona beş kala ikinci mevkie girdiğim zaman kompartiman bütün yükünü zaten almıştı. Kızılçuludaki çocuk çocuk akınından sonra ise büsbütün tıkdıkdı; hepimiz iç içe girdik.

Anlattığım hâdise iki sene evvel oldu. O vakitler Aydın postasını yapan katar bugünküler gibi basık tavanlı değildi. Tavanları bir buçuk misli daha yüksekti. Kızılçullu istasyonunda bizim kompartimana bir de köylü bindi. Yanında iki dağarcıklı bir heybe vardı. Onu kaldırdı; bir ip cambazı kadar çevik bir hareketle pencerinin yanındaki şapka demirlerinden birine astı.

Buraya kadar seyahatimizde bir fevkalâdelelik yoktu. Fakat bir aralık gözüm heybeye ilişti. Şayanı hayret bir renk geçirdim ve harikulâde bir desen ihtiva ediyordu. Bu heybe üzerinde neler yoktu? Bahçeler, ağaçlar, çemeler, ince kadın yüzleri, hulâsa bir Leylâ Mecnun hikâyesi. Meğrsem heybenin içerisi daha alâkâli şeylerle dolu imiş. Bunu da iki dakika sonra anladık.

Bu iki dakikamın ilk saniyelerinde idi. Yine heybeye, üzerlerindeki çiçek ve ağaç resimlerine bakıyordum. Birdenbire, bir tarafımdan küçük bir maymun başı uzandı. Nasıl bir tane?.. İki hattâ üç... Bir aralık başlarından sonra yavaş yavaş ellerini de çıkarmışlardı. Gözlerini kırıştırarak etrafta alava alacak adam arıyorlardı.

Arkamda Kuşçu burnuna gidecek tüccarlardan biri elindeki Ce-

vizli susam helvasını maymunlardan birine uzattı. Uzatmadı ki, bir saniyede, heybeden sıyrılan hayvan derhal omuz başlarına gelmişti. Tüccar:

- Yok, dedi; evvelâ bize bir numara... Kolay kolay adama cevizli susam vermezler!

Sen misin numeroyu isteyen?

Maymun, elini uzatır uzatmaz şapkasını kaptığı gibi, yallah, vagonun bir ucuna..

Tuhafı şu ki heybede gözüken diğer üç maymun yedi tane olmuştu. Son dakikaya kadar bir numaralı maymunla tüccar arasında geçen hâdîseye hiç hareketiz bakıyorlardı. Fakat bunu takip eden saniyelerde o kadar çevik fırladılar ki, vagona bulunan yedi adamın şapkası daha tavanın yedi tarafına asılıverdi.

Bu sıralarda Gaziemirî geçmişti. Tren yavaş ve hızlı; nasıl koşacağını bilmiyen bir atlet gibi koşuyordu. Ama hiç birimiz bunun farkında değildik! Bütün gözlerimiz şapkalarda idi.

Şu maymunlar olur şey değildir canım! diyorduk. Hele, bu sözleri, şapkaları üzerinde bir oyun oynanan adamlar söylüyordu. "Eğer böyle hâdiseler de olmasa tren yolculuğu çekilmez hani!"

Doğru ama, şapkalarda tavanda idi. Maymunlar vagonun bir ucundan öteki ucuna koşuyorlar; kuyrukları biribirine tutunup bir halka teşkil ediyorlardı. Sonra aynı dakikada şapkalarda başa geçiyor; ve cambaz numerosu biter bitmez, reverans yapan bir adam gibi şapkalara birer ellerinde vagon ortasına kadar havada eğiliyorlar; alışı toplayıyorlardı.

Ya heybenin sahibi.. Bu kadar

vurdum duymaz adam görmemiştim.

Ben Aydın çıkacaktım. İzmirden sonra besinci istasyonda, şapka sahiplerinden biri, yani ceviz susamlı adam hazırlığa başladı:

- Kuşçu burnuna inseyim, diyordu. Doğrusu iyi bir yolculuk ettik.

Biraz durdu:

- Ey bakalım; diye konuştu. Şapkağı geri arttı! On dakika sonra Kuşçudayız!

Ama kime söylüyordu. Kime anlatıyordu? Nitekim kendisi de bunları anlar gibi oldu; yerinden kalktı; hayvanın yukarı tarafta tünediği köşeye gelince:

- Arkadaş, dedi. Her halde söylediklerimi istiyorsun! Bizim şapkağı diyoruz.

Dakikalar geçiyor. On dakika, 7 dakika, 6 dakika. Maymun biraz eğildi. Oh.. Şapkağı uzatıyor! Hele şükür.. Ne anlayışlı hayvan!.. İstasyona iki dakika kaldığımızı nasıl da anladı? Fakat uzatılan şapkağı sahibi tam tutmak üzereydi ki birdenbire çekti. Vagonun öteki başına fırladı. Tüccar bu sefer köylüye yanıştı:

- Olur adam değilsin yahu! diyordu; indir şu hayvanı brader!

Kuşçu burnuna geliyoruz dedik a! Hiç ses yok. Adam dilsiz mi, sağır mı? Bütün vagondakiler bunu halledemedik.

Az sonra Kuşçudayız, tren beklemeyecek. İnenler, çıkanlar.. Vagona yeni bir hareket. Tüccar bir aralık kanapelerin üstüne çıkmak istedi. Fakat hangi kanapenin üstüne?.. Hepsi dopdoluydu.

- Tuh, dedi; bir oyun için bir şapka.. Hem de yepyeni..

Kamecana çalışıyor. Buvulları dar kurtarıp merdivenleri dar atladı.

Tarihten

Zevk ve sefahtin sonu..

1914 harbine "Dünya harbi", "Umumi harp", "Büyük harp", gibi en büyük vasıflar verilmişti. Şimdiki harp 1914 harbini gölgede bırakacak azamette. Fakat buna ne "Dünya harbi", ne de "Büyük harp", denebilir. Belki "20 inci asır harbi", diyip çıkacaklar. Yalnız asıl merak edilen şey, yeni sulh devresinden sonra insanların neye ehemmiyet verecekleridir. Herhalde zevk ve sefahete değil; daha zengin, daha kuvvetli ve daha kudretli olmaya..

Fransanın akıbeti hakkında hüküm yürütenler, Fransızların zevke daha çok meyyal olmalarını bir suç telâkî ediyorlar.. Avrupa havasını kaplayan barut dumanları durulunca elbet ki bu sebepleri araştırmak daha kolaylaşacak.

Tarihte bunun misallerini ararken ilk aklımıza gelen Asür ve Babil hükümeti oluyor.

Büyük İskender Orta Asya'da bir taş üzerinde Semiramise ait olduğu rivayet edilen şu yazıtları bulmuş:

"Ben kadın olarak dünyaya geldim. Fakat yaptığım işler beni en büyük erkekler sırasına dahil etti. Ninos memleketi üzerinde saltanat sürdüm. Benden evvel hiçbir Asürî deniz görmemişken Asürîlere uzaklığı cihetle tamamiyle meçhul olan dört kıtada deniz gösterdim. Nehirleri istediğim yerlere akıttım, fakat lüzumsuz yere değil. Bu suretle çorak yerleri mamur ettim. Zaptı kabil olan yarı kaleler inşa ettirdim. Geçilmez dağlardan yollar açarak, yabancı hayvanların geçemeyeceği yerlerden arabaları geçirdim. Bunca iş arasında iken dostlarımla zevk ve sefa için de vakit buldum.."

İşte bu son satırdaki "zevk ve sefa", bir gün, Semiramis'in zafer sarhoşluklarından sonra bütün ülkeye yayıldı. Oñtî air namadı.

Şimdi tarihten Babillilerin âdetlerine ait birkaç satır okuyalım:

"Dünyada Babilliler kadar süse müptelâ bir kavim gelmemiştir. Gayet süslü elbiseler giyerler ve koku sürünür, düzgün kullanırlardı. Sacları tararın, yâğlarını ve mutlak ellerinde zarif bastonlarla sokağa çıkardı. Babilin başlıca ihracatı

tuvalet eşyasıdır. Poligami, yani taaddüdü zevcat âdeti vardır ve bu çok acayip idi. Babil civarında yetmiş ne kadar kız varsa senede bir gün muayyen bir yerde toplanır, kız sergisi kuru olurdu. Burada kızlar, talip olanlara satılırdı. Babil gençleri güzel olan kızlar için pek çok para verip alırlardı.."

Tarih olduğu halde, Babile ait âdetlerin mühim bir kısmını buraya yazmayacak kadar müstehcen buluyoruz. Ve tarih hüküm verirken, içtimaî bünyeyi sarsan âdetleri, milletlerin inkırızına en kuvvetli sebep telâkî ediyor.

1940 yılında bütün dehşeti ile devam etmekte olan harpte de buna benzer âmiller varsa, milletlerin sulh devresinde ileriyi daha iyi göreceklarına şüphe yoktur.

Nivazi Ahmet

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

GENÇ

Görünmek
ister misiniz?

MUHM BİR KEŞİF sayesinde buruşukluk- lara nihayet veriliyor BU TECRUBEYİ YAPINIZ

Meshur bir cilt mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanların cilt ve hücrelerinden kemali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına müşabih olan "BIOCEL" tabir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cilt unsuru olan penbe renkteki Tokalon Kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu akşam, yatmadan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildiniz, bu

kıymetli unsuru mas edip beslenecek ve her sabah kalktığınızda cildiniz, daha saf daha taze görünecek ve gençleşecektir.

Gündüzleri, beyaz (yağsız) Tokalon Kremi kullanınız. Terkibindeki beyazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gizli gayri saf maddeleri ihraç ve siyah noktaları izale eder. Açık mesmeleri sıklaştırır ve bu suretle cildinizi beyazlatıp yumuşatacaktır. Bu basit tedbir sayesinde her kadın bir kaç sene gençleşebilir ve genç kızların bile gıpta edeceği sayarını hayret bir cilt ve bir tene malik olabilirsiniz.

Istanbul Levazım Amirliğinden verilen harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmesi 20/12/940 Cuma günü saat 10 da Çanakkalede askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	Lira
Çınko üstübeç (Nümunesine göre)	3 Ton	2250	
Kaba üstübeç	5 "	40	
Sülyen	2 "	1680	
Neft	2 "	2600	
Bezir yağı	4 "	4880	
Sigatif	500 Kr.	800	
Yeşil toz boya	1 Ton	500	
Kanarya sarısı	1 "	600	
Siyah toz boya	1 "	550	
Zencefil kırmızı	1 "	800	
Misina sarısı	1 "	450	
Mavi toz boya	1 "	600	
Kahve rengi	1 "	400	
Boya fırçası yuvarlak No. 1	50 Adet	30	
" " yassı No. 1	50 "	30	
" " yuvarlak No. 1,2,3	50 "	40	
" " yassı No. 1,5	50 "	40	
" " Yuvarlak No. 2	50 "	45	
" " Yassı No. 2	50 "	45	
" " Yuvarlak No. 2,5	50 "	50	
" " Yassı No. 2,5	50 "	50	

16820
(1607 - 11647)

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmesi 16/12/940 Pazartesi günü saat 15 de Çanakkalede askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	Teminatı	Lira
Kuru üzüm	10,000 kilo	2500	375	
Salaça	10,000 "	2500	375	
İncir	10,000 "	2500	375	
Zeytin danesi	5,000 "	1300	195	
Nişasta	2,500 "	700	105	
İrmik	5,000 "	1250	187	
Sabun	30,000 "	12,600	1890	
Şehriye	25,000 "	7500	1125	

(1609 - 11649)

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri hıvalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalarla belli vakitlerde ait olduğu komisyona gelmeleri. Şartnameleri komisyonlarında görülmür.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	Teminatı	İhale gün, saat ve mahalli
Un	117,000 kilo	18,720	1404	30/12/940 15 İsparta
Un	419,000 "	67,040	5028	2/1/941 10 İsparta
Un	1,000,000 "			16/12/940 11 Geliboluda Bolayır
Sade yağ	25,000 "		16 "	11.30 Geliboluda Bolayır
Bulgur	320,000 "		12 "	15 Konya Lv. Amirliği
Buğday	1,000,000 "		16 "	10 Konya Lv. Amirliği
Ot	300,000 "		14 "	11 Konya Lv. Amirliği
Un	135,000 "		12 "	14 Konya Lv. Amirliği
Buğday	2,300,000 "			
Yulaf	900,000 "			
Arpa	450,000 "		13 "	14 Konya Lv. Amirliği
Saman	400 : 500 ton	25,000	1875	12 " 15 Eskişehir
Buğday	1200 "	102,000	6350	12 " 16 Eskişehir

(1611 - 11651)

Anbalsız İplerine yarayacak evsafaftan 300 kilo galvanizli tel ile 2000 kilo tazyik edilmiş anbalıfık ince talaş pazarlıkta satın alınacaktır. Taliplerin

YENİ OMEGA KOL SAATI

GAYET
HASSAS
ve
tekiktirler

OMEGA

FRGO

Umumi acentalığı: İstanbul, Kutluhan, 1/4, Taşra için acenta arantıyor.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikropolarını kökünden temizleme için HELMOBLEU kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışma kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu mesane litihabını, bel ağrısını sıtık idrar bozma ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrarı temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne man olur.

DIKKAT: HELMOBLEU idrarınızı temizliyerek mavileştirir. Sıhhat vekâletinin ruhsatını haizdir.

HER ECZANEDE BULUNUR

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:
940/4602

Ölü Sotiriyos veresinden Beyoğlunda Ağahamamında 72 No. lu Neğani ve Margarita ve Tirğoniye:

Ali Rızanın İstanbul Asliye dördüncü hukuk mahkemesine ikame ve istihsal eylediği 938/1224 No. lu ve 12/7/940 günlü ilâm ile 2650 liranın 28/2/341 tarihinden itibaren yüzde beş faiz ve 9120 kuruş masarifi muhakeme ile birlikte tahsiline karar verilmiş ve tarafımıza tebliği muktezi icra emri ikametgâhımızın meçhul olması hasebille icra emrinin 30 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren 30 gün içinde istenen bu borcu rızanızla vermediğiniz surette cebri icra yolu ile tahsil cihetine gidileceği gibi, yine bu müddet içinde mal beyanı vermediğiniz surette hap sen tazyik olunacağınız malım ve icra emri tebliği makama kaim olmak üzere ilân olunur.

Dosya No. 940/4602

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

940/3517 sayılı dosyada kayıtlı ve hacizli olup paraya çevrilmesine karar verilen bir adet dört lastikli halen işlemez ve tamire muhtaç hususî otomobilin açık arttırma suretinde 13/12/940 cuma günü saat 10 ile 12 arasında Hasekide Nurettin sokağında 5 sayılı hane önünde satışa çıkaracağı ve teklif olunan bedel muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmazsa, o günkü satış geri bırakılarak 16/12/940 pazartesi gün tayin saatte ve aynı yerde ikinci arttırma suretinde satılacağı ilân olunur.

İstanbul Belediyesi'nden:

Fiat Mürakabe Komisyonunun tesbi ettiği fiatlara nazaran: 10/12/940 sabahından itibaren birinci nevi ekmeğin kilosu on üç kuruş otuz para ve 13/12/940 sabahından itibaren de 14 kuruş yirmi para olduğu ilân olunur.

nümunelerle birlikte 20.12.940 Cuma günü Haydarpaşada Askeri Veteriner okulu satın alma komisyonuna müracaatları. (1593 - 11541)

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 8 kuruş olan 2400 ton sert veya yumuşak buğday pazarlıkta satın alınacaktır. Pazarlığı her gün Ankaar Lv. Amirliği Satım alma komisyonunda yapılacaktır. 10 tondan aşağı olmak şartıyla ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. 2400 ton için kat'î teminat 21.700 lira 10 ton için 120 liradır. Şartnamesi 960 kuruş komisyonundan alınır. (1527) (11164)

400,000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 20/12/940 Cuma günü saat 11 de Edirne'de sanayi kıışlasında satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 124,000 lira ilk teminatı 7450 liradır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (1557 - 11325)

Verilen fiyat pahalı görülen 20,000 metre İş elbiseliği kumaş pazarlıkta satın alınacaktır. İhalesi 14/12/940 Cumartesi günü saat 10,30 da Anka, da M.M.V. Hava satınalma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve nümunesi komisyonunda görülmür. Taliplerin kanunî vesikalarla belli saatte komisyona gelmeleri. (1613 - 11653)

Verilen fiyat pahalı görülen 300 adet mahrutî çadır pazarlıkta satın alınacaktır. Tahmin bedeli 25,470 lira, kat'î teminatı 3820 lira 50 kuruştur. Pazarlığı 14/12/940 Cumartesi günü saat 11 de Anka'da M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülmür. Taliplerin kanunî vesikalarla belli vakitte komisyona gelmeleri. (1615 - 11655)

MİLLİ PİYANGO 1941 Yılbaşı Plânı

İKRAMIYE ADEDİ	İKRAMIYE MİKDARI Lira	İKRAMIYE TUTARI Lira
1	100.000	100.000
1	50.000	50.000
1	40.000	40.000
1	30.000	30.000
2	20.000	40.000
10	10.000	100.000
50	5.000	250.000
50	3.000	150.000
100	2.000	200.000
500	1.000	500.000
1.000	500	500.000
2.000	100	200.000
5.000	50	250.000
100.000	5	500.000

108.716
2.584 Teselli mükâfatı
111.300
3.030.950

Tam bilet
10 lira

Yarım bilet
5 lira

Bu seneki Yılbaşı Piyangosunun en birinci hususiyeti tam biletlerin tam, ve yarım biletlerin yarım ikramiye kazanabilmeleridir.

Halbuki bundan evvelki Yılbaşı Piyangolarında yalnız onda bir ve yirmide bir biletler vardı. Onda bir biletler 10 liraya, yirmide bir biletler de (5) liraya satılırdı.

100 liraya satılması icabeden tam biletler hiç satışa çıkarılmıyordu. Şimdi yalnız tam ve yarım biletler vardır. Tam biletler (10) lira, Yarım biletler (5) liradır. Görülüyor ki harp zamanında her şeyin pahalılığına doğru meyil ettiği bir zamanda Milli Piyango İdaresi Yılbaşı biletlerini on misli ucuzlatmıştır.

KAYIPLAR

Namma mahsus 1876 sicil numarası pul tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükümlü yoktur.
M. NAKİ

Bakırköy 4 üncü okuldan aldığım şahadetnamemi zayı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hükümlü yoktur.

Bakırköy - Osmaniye fabrikaları caddesi numara (1) Nazire Yurt

Sahibi: ASIM US
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevençil

ŞİRKETİ HA YRİ YEDEN:

1 - Boğaziçi vapurlarına mahsus kış tarifesi bu ayın 12 nci Perşembe gününden itibaren tatbik olunacaktır.

2 - Bu tarifede Boğazın muhtelif yerlerindeki mekteplerin yeni devam saatleri gözetilmiştir.

3 - Memurlarımızın yeni mesai saatlerine göre azimet ve avdet postaları tertip edilmiştir.

4 - Bu tarifede bilhassa Bebek, Arnavutköy, Ortaköy ve Beşiktaş iskelelerine fazla seferler konularak, oralarda oturan halkımızın ihtiyacı tamamen önlenmiştir.

Duvar ilânları iskelelere asılmıştır

Cep tarifeleri yarından itibaren satılığa çıkarılacaktır.

İstanbul Belediyesi İlânları

Karaköy köprüsünün tamiri için alınacak 10 ton Bitüm açık eksiltmeye konulmuştur. Meemuunun tahmin bedeli 1600 lira ve ilk teminatı 120 liradır. Şartnamesi Zabıt ve Muameleat Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 25/12/940 Çarşamba günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminatı makbuz veya mektupları ve 940 yıla ait Ticaret Odası vesikalarla ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (11686)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 - Mevcut evsafımız mucibince 9,5 ton arap sabununun 11/12/940 Çarşamba günü saat 15 te Kasımpaşada bulunan deniz levazım satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 - İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (11581)

11.12.940 perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacak ilân olunan 100.000 kilo kuru üzüm eksiltmesi görülen ilzuma binaen geri bırakılmış olduğu ilân olunur. (11624)